

Programmabegroting 2027

Meerjarenraming 2028-2030

Veiligheidsregio
Gelderland-Zuid

Investeren in wat telt

Colofon**Datum:** 31-03-2026**Status:** Concept**Omslagfoto:** VRGZ beeldbank

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	5
1 Inleiding	8
1.1 Leeswijzer begroting	8
2 Hoofdpijnen	10
2.1 Algemeen	10
2.2 Onze maatschappelijke opgaven	11
2.3 Onze kernactiviteiten	12
2.4 Landelijke en regionale ontwikkelingen met impact op de VRGZ	12
2.5 Financieel kader	17
3 Een sterk netwerk	23
3.1 Inleiding.....	23
3.2 Programma netwerkmanagement.....	23
3.3 Programma GHOR	25
3.4 Programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie	25
4 Robuust en wendbaar	28
4.1 Inleiding.....	28
4.2 Robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel	28
4.3 Risicogericht werken en risicobeheersing.....	29
4.4 Versterking voorbereiding en paraatheid	30
4.5 Bevorderen van kwaliteit, leren en professionaliteit.....	31
4.6 Versterken van een weerbare samenleving	32
4.7 Weerbare en wendbare organisatie en continuïteit	33
4.8 Huisvesting en faciliteiten.....	35
5 Informatiestrategie en digitale weerbaarheid	38
5.1 Inleiding	38
5.2 Robuuste, schaalbare en wendbare informatievoorziening.....	39
5.3 Informatieveiligheid, privacy en cyberweerbaarheid.....	40
5.4 Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW).....	41
5.5 Missiekritische communicatie	42
6 Paragrafen	44
6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	44
6.2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	50
6.3 Financiering.....	51
7 Financiële begroting	55
7.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.....	55
7.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding	56
7.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening	64
7.4 Uiteenzetting financiële positie	69
7.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves	71
7.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht	72
7.7 Investeringsplanning.....	73
8 Bijlagen	76
8.1 Bijdragen deelnemende gemeenten	76

8.2 Baten en lasten per taakveld.....	83
8.3 Begrotingsverschuivingen 2026	89
8.4 Beleidsindicatoren.....	91
8.5 Financiële spelregels	92
8.6 Overzicht wettelijke en specifieke taken veiligheidsregio	101
8.7 Begrippenlijst	103
8.8 Verklaring van afkortingen.....	104

Voorwoord

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. Klimaatverandering, energietransitie, digitalisering, toenemende geopolitieke spanningen en zelfs oorlogen raken onze samenleving direct. Deze ontwikkelingen beïnvloeden ook in toenemende mate de opgaven waarvoor we in Nederland en in onze regio voor staan. Onze gezamenlijke opdracht is helder: Nederland veilig, weerbaar en veerkrachtig houden.

De afgelopen jaren hebben wij laten zien dat we ondanks alle uitdagingen flexibel en wendbaar zijn. Ondanks maatschappelijke en financiële druk is het ons gelukt de kwaliteit van onze basistaken te borgen. Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat dit steeds meer gevraagd heeft van onze organisatie en vooral van onze mensen. Jarenlang hebben we financiële uitdagingen opgevangen door efficiënter te werken en onderhoud en investeringen uit te stellen waar dat op dat moment verantwoord was. Ook zijn investeringen in personeel en materieel beperkt gebleven, wat heeft geleid tot kwetsbaarheden die in het huidige risicobeeld – zoals ook door de Inspectie JenV is vastgesteld – niet langer houdbaar zijn. De rek is eruit.

Tegelijkertijd nemen de verwachtingen toe. Het Rijk zet, mede op basis van het coalitieakkoord, in op versterking van civiele bescherming, maatschappelijke weerbaarheid en vitale processen. Deze nieuwe opgaven komen boven op onze bestaande taken, terwijl hiervoor vooralsnog geen voldoende middelen zijn gereserveerd.

Daarom zetten we in op:

- Continueren van onze reguliere basistaken, zodat inwoners kunnen blijven rekenen op professionele en betrouwbare hulp.
- Investeren in mensen en organisatie, inclusief huisvesting, goed werkgeverschap, mentale gezondheid, bedrijfscontinuïteit en een veilige en toekomstbestendige informatievoorziening.
- Robuuste samenwerking, regionaal en bovenregionaal, met gezamenlijke, uitwisselbare en schaalbare capaciteit.
- Voorbereiding op nieuwe taken en bestuurlijke opdrachten: vanuit onze maatschappelijke opgave werken we in nauwe samenwerking met onze gemeenten aan het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht.

Deze opgaven vragen om structurele investeringen, terwijl de financiële kaders onzeker blijven. Doorwerking van de BDuR-korting, autonome prijsstijgingen en nieuwe wettelijke verplichtingen zetten de begroting verder onder druk. Hierdoor komen reguliere basistaken in het geding en neemt de kwetsbaarheid toe. Wij zullen daarom scherp moeten blijven prioriteren en intensief samenwerken met onze gemeenten én met landelijke partners via het Veiligheidsberaad. Landelijke lobby blijft noodzakelijk om te komen tot een structurele financiering die aansluit bij het actuele risicobeeld en bij de ambities uit het coalitieakkoord.

Met deze ontwerpbegroting presenteren wij een realistisch en toekomstgericht voorstel. Het is een balans tussen noodzakelijke investeringen en beschikbare middelen. Samen met gemeenten, partners en medewerkers bouwen wij aan een sterke, wendbare en toekomstbestendige veiligheidsregio. Want veiligheid en weerbaarheid creëren we samen, elke dag opnieuw. Samen beschermen wat telt.

Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Namens deze,

H.M.F. Bruls

Voorzitter

Maart 2026

1

Inleiding

1 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2027 van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Dit is de laatste begroting uit onze eigen meerjarenbeleidscyclus. Dit jaar zal in het teken staan van het afronden van de laatste beleidsvoornemens uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 maar ook in het teken van het uitvoeren van nieuwe bestuurlijke opdrachten, zowel op regionaal als op landelijk niveau. In deze begroting beschrijven we welke doelen we willen bereiken, welke activiteiten we daarvoor gaan uitvoeren en welke resultaten daarbij horen.

1.1 Leeswijzer begroting

De begroting is als volgt opgebouwd:

In het tweede hoofdstuk wordt beschreven wat onze maatschappelijke opgave is, wat onze kernactiviteiten zijn, worden de landelijke en regionale ontwikkelingen geschetst die doorwerking zullen hebben in onze veiligheidsregio en wordt het financieel kader weergegeven.

In het derde, vierde en vijfde hoofdstuk zijn de speerpunten per thema uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 en de landelijke beleidsagenda's vertaald naar activiteiten voor 2027.

In de hoofdstukken zes en zeven volgen de paragrafen en de financiële uiteenzetting.

2

Hoofdlijnen

2 Hoofdpijnen

2.1 Algemeen

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband van de veertien gemeenten¹ in onze regio, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

Figuur 1.1. Geografische omvang VRGZ

We zijn een organisatie die – zichtbaar en onzichtbaar – werkt aan brandweercare, ambulancecare, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. VRGZ draagt hiermee bij aan een veilige regio waarin inwoners, bezoekers en bedrijven kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening, brandweercare, advisering bij bouwplannen en evenementen en waarin rampen en crises zo goed

¹ In alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.

mogelijk voorkomen en bestreden worden. Dit doet VRGZ samen met de deelnemende gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke (maatschappelijke) partijen. In die netwerkcomgeving zijn we een sterke, betrouwbare partner: alerte en verbonden wakers die stevig geworteld zijn in de regio.

Onze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn – dat vormt ons bestaansrecht. Inwoners, bezoekers en bedrijven vertrouwen erop dat wij hen houvast bieden op momenten dat het ertoe doet. Dat doen we niet alleen in de repressie, maar juist ook in de preventieve activiteiten en de stille kracht achter de schermen.

Het verzorgingsgebied van VRGZ, een mix van stedelijke en landelijke gebieden, heeft een oppervlakte van 1.038,8 vierkante kilometer. Ruim 585.000 inwoners leven verspreid over onze 14 gemeenten. De regio kenmerkt zich door de aanwezigheid van vier belangrijke rivieren: Nederrijn, Lek, Waal en Maas. De Waal is hierbij de belangrijkste transportader voor het vervoer van goederen, waaronder gevaarlijke stoffen, over het water in Nederland. Daarnaast bevindt zich een aantal snelwegen (A15, A50, A73, A2) in de regio en worden er goederen, waaronder gevaarlijke stoffen, vervoerd per spoor via de Betuweroute. Ook kent de regio een aantal Seveso-inrichtingen. Dit zijn grote bedrijven die werken met veel en/of grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, waardoor er een verhoogd risico is op ongevallen, branden en explosies. In de regio vinden bovendien regelmatig grootschalige publiekevenementen plaats. Van (internationale) sportevenementen tot muziek-evenementen.

2.2 Onze maatschappelijke opgaven

De veiligheidsregio staat naast het uitvoeren van haar kerntaken voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van klimaatveiligheid, digitale ontwricting, veilige energietransitie en het versterken van een weerbare samenleving.

Klimaatveiligheid

We krijgen in Nederland de komende jaren steeds meer te maken met drogere zomers, nattere winters, een stijgende zeespiegel en extreem weer. Die ontwikkeling zorgt naar verwachting voor een toename van overstromingsrisico en wateroverlast, een toename van natuurbrandrisico, en nieuwe gezondheidsrisico's, zoals verspreiding van infectieziekten, hittestress en impact op voedselzekerheid. Dit zorgt voor meer druk op de hulpdiensten. Bovendien kunnen deze risico's leiden tot cascade-effecten, zoals uitval van vitale infrastructuur.

Digitale ontwricting

Technologische ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op en de maatschappij is in toenemende mate afhankelijk van (digitale) informatie en digitale systemen. Vervlechting van digitale systemen in de processen van onze samenleving maakt diezelfde samenleving kwetsbaarder voor digitale ontwricting. Er ontstaat een risico op een opeenvolging van effecten, die ontwrictende gevolgen kunnen hebben voor de maatschappij. Waar fysieke incidenten zich over het algemeen nog voordoen in een lokaal brongebied en een (boven)regionaal effectgebied, vallen deze grenzen bij digitale incidenten bijna volledig weg.

Veilige energietransitie

De lidstaten van de Europese Unie hebben in het Klimaatakkoord van Parijs afgesproken om in 2050 klimaatneutraal te zijn en om in 2030 55% minder broeikasgassen uit te stoten. Deze maatregelen behelzen een grootschalige overgang van gebruik van fossiele brandstoffen naar duurzame en hernieuwbare brandstoffen: de energietransitie. Vanzelfsprekend leidt de uitwerking van bovenstaande doelen tot grote en ingrijpende veranderingen in onze maatschappij. Dit levert milieu- en klimaatwinst op maar brengt ook nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee. Bijvoorbeeld het toenemend vervoer van gevaarlijke stoffen (zoals waterstof en ammoniak) via weg, water en spoor, maar ook in huizen en woonwijken waar opwekking en opslag van energie ook lokaal plaatsvindt (buurtbatterijen, huisaccu's, zonnepanelen).

Maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht

Lange tijd leefden we in vrede en vrijheid, maar die tijd is veranderd. De samenleving staat voor veel uitdagingen. Het is geen kwestie van óf we maatschappij-ontwrictende effecten gaan ervaren, maar wanneer. Door samen goed voorbereid te zijn kan Nederland de gevolgen beter aan. De hele samenleving is hiervoor nodig: overheid, burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, industrie, kennisinstellingen en andere spelers. Daarom werken we nauw samen met overheden en private, publieke of maatschappelijke organisaties. Die onderlinge samenwerking wordt eigenlijk alleen maar belangrijker. Elk risico, elk incident vraagt om een andere aanpak van risicomatregelen waarvoor steeds andere netwerk- en crisispartners nodig zijn. Deze maatregelen kunnen bijv. zijn: adviseren van het bevoegd gezag in het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving, kennisdeling met – en handelingsperspectief voor incidentbestrijders of de inzet van specialistisch materieel en personeel.

Hierdoor dragen we concreet bij aan een veilig en effectief repressief optreden.

Ondertussen verwacht de burger dat we er zijn als het nodig is en problemen oplossen. Maar dat kan niet altijd. Het zit natuurlijk wel in ons bloed; we lossen graag dingen op. Maar wij hebben en kennen onze beperkingen. 100% Veiligheid bestaat niet... en toch werken we er elke dag keihard aan. Waar onze hulp stopt, zien wij het als onze taak om te communiceren over de restrisico's en het handelingsperspectief, zodat inwoners en organisaties zelfredzaam en samen redzaam kunnen optreden.

2.3 Onze kernactiviteiten

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet ambulancezorgvoorzieningen vormen de basis voor de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van onze veiligheidsregio. Behalve het instellen en in stand houden van een brandweer, GHOR en het voorzien in de meldkamerfunctie, gaat het daarbij om het adviseren van het bevoegd gezag over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises, het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en om informatiemanagement. Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) verleent zorg op grond van een spoedeisende urgentie of verleent niet-spoedeisende zorg op woon- of verblijfadres of door vervoer.

Daarmee is Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het terrein van fysieke veiligheid de partner voor onze gemeenten en andere instellingen. De veiligheidsregio verleent haar diensten aan iedereen die woont, verblijft of

werkt in de regio Gelderland-Zuid. Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn.

VRGZ streeft ernaar de reguliere basistaken op het gebied van ambulancezorg, brandweezorg, risicobeheersing, crisisbeheersing, meldkamer en informatievoorziening in de komende beleidsperiode zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Door de toenemende complexiteit van het werk, extra taken en de beperkte financiële ruimte is het continueren van deze taken echter alleen haalbaar wanneer hiervoor voldoende middelen beschikbaar worden gesteld. Zie voor een overzicht van onze wettelijke en specifieke taken [bijlage 8.6](#).

2.4 Landelijke en regionale ontwikkelingen met impact op de VRGZ

2.4.1 Herziening Wet Veiligheidsregio's

Eind 2026 treedt naar verwachting de eerste tranche van wijzigingen van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelingen in werking. Deze wijzigingen houden verband met het versterken van de bovenregionale en landelijke crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweezorg.

In 2027 zal naar verwachting de tweede tranche van wijzigingen ter (pre)consultatie worden aangeboden. Deze wijzigingen hebben vooral effect op regionale crisisbeheersing en brandweezorg.

Op een aantal onderwerpen is herziening van wetgeving in voorbereiding:

- adviesfunctie algemeen bestuur voor brandveiligheid en risicobeheersing;
- positie en taken Bevolkingszorg in het stelsel van crisisbeheersing;
- positie en taken GHOR in het stelsel van crisisbeheersing;
- toekomstbestendig onderwijsstelsel veiligheidsregio's;
- presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's;
- gemeenschappelijke informatievoorziening Rijk en Regio's en inrichting KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk).

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Monitoren van de voorgenomen wijzigingen in de Wet Veiligheidsregio's en het adviseren van het bestuur over de mogelijke impact voor VRGZ.
- Via het Veiligheidsberaad advies geven over het dan voorliggende wetsvoorstel tweede tranche van wijzigingen van de Wet veiligheidsregio's.

2.4.2 Vitaalverklaring

Beschermen van de vitale infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. In juli 2025 zijn de veiligheidsregio's daartoe aangemerkt als vitale aanbieder binnen de sector Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Een vitale aanbieder is een partij die een dienst aanbiedt waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving.

Drie processen van de veiligheidsregio's zijn door het Ministerie van Justitie en Veiligheid als vitaal aangemerkt, te weten: inzet brandweer (verlenen van hulp in noodsituaties), crisiscoördinatie en besluitvorming en communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners. Deze processen dragen bij aan het maatschappelijk belang om ontwrichtende effecten te voorkomen en het beperken en herstelvermogen te organiseren ten behoeve van de nationale veiligheid.

De inzet van de ambulance is vooralsnog niet aangewezen als vitaal, met uitzondering van de meldkamerfunctie en de communicatie tussen hulpdiensten via C2000. Via ambtelijke en bestuurlijke netwerken zullen we hier aandacht voor blijven vragen.

Als vitale aanbieder heeft VRGZ de verplichting om inzicht te hebben in de weerbaarheid van de processen en passende maatregelen te nemen om zich zoveel als mogelijk te beschermen tegen dreigingen. Door de aanwijzing als vitale aanbieder gaan vooralsnog geen aanvullende wettelijke eisen gelden voor het niveau waarop de als vitaal aangemerkte processen moeten worden ingericht. VRGZ moet ook nu ook al voldoen aan diverse normen op het gebied van informatiebeveiliging, welke om investering vragen (zie ook [paragraaf 5.3](#)). Er geldt daarnaast een eigen verantwoordelijkheid voor de continuïteit en weerbaarheid tegen risico's en verstoringen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid kan daarvoor eventueel aanvullende kaders stellen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Versterken en borgen van onze bedrijfscontinuïteit door het inrichten van noodvoorzieningen (zie ook [paragraaf 4.7](#)).
- Versterken en borgen van onze digitale weerbaarheid (op basis van de in 2026 bestuurlijk vastgestelde IV-strategie; zie ook hoofdstuk 5).

2.4.3 Versterken regio-overstijgende samenwerking

Op 1 oktober 2024 heeft de voormalig staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (JenV) de veiligheidsregio's via het Veiligheidsberaad verzocht om gezamenlijk opdracht te geven om versneld collectiviteit in de brandweer(zorg) te organiseren. Dit ook in het licht van de toenemende en veranderende risico's en dreigingen die steeds meer van de veiligheidsregio's vragen.

Voorop staat dat meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's randvoorwaardelijk is om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Samenwerking moet daarbij breed worden ingezet. Dus niet alleen op brandweezorg maar ook op crisisbeheersing (inclusief bevolkingszorg en GHOR), informatievoorziening en bedrijfsvoering. De basis is dat de 25 autonome veiligheidsregio's meer gaan samenwerken binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur. Samenwerking komt alleen tot stand als er een duidelijk gezamenlijk belang is voor alle regio's. Dat gezamenlijke belang kan voortkomen uit een operationele noodzaak en het waarborgen van continuïteit, maar ook uit praktische overwegingen zoals kostenbesparing of het creëren van

reservcapaciteit bij mensen of materieel, zodat een andere regio kan bijspringen wanneer dat nodig is.

Het Veiligheidsberaad heeft op 27 juni 2025 de samenwerkingsagenda van de 25 veiligheidsregio's vastgesteld. Hierin staan de volgende samenwerkingsthema's beschreven, waarvan een aantal aansluit op in voorbereiding zijnde wetgeving:

1. vormgeven en borgen van een goed werkend onderwijsstelsel;
2. versterken landelijke advisering brandveiligheid en risicobeheersing;
3. regionaal bestuurde paraatheid, bovenregionaal bestuurde slagkracht;
4. informatiegestuurde inzet brandweereenheden;
5. landelijke operationele samenwerkingsstructuur;
6. versterken van de weerbare samenleving;
7. doorontwikkelen en professionaliseren Bevolkingszorg;
8. integreren bestaande en nieuwe initiatieven op het gebied van Informatievoorziening;
9. toekomstbestendig werkgeverschap;
10. gezamenlijke methodiek presterend vermogen.

De thema's in de samenwerkingsagenda moeten leiden tot meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. De veiligheidsregio neemt in haar regionale beleidsontwikkeling de landelijke doelstellingen uit de samenwerkingsagenda mee.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Leveren van een inhoudelijke en personele bijdrage aan de uitvoering van de samenwerkingsthema's via landelijke vakraden en netwerken op het gebied van brandweezorg, risico- en crisisbeheersing en bedrijfsvoering.
- Het koppelen van VRGZ-beleidsontwikkeling aan de landelijke ontwikkelingen en landelijke beleidsprogramma's.

2.4.4 De toekomst van civiel-militaire samenwerking

Veiligheidsregio's en Defensie werken al jarenlang constructief samen. Defensie is op regionaal niveau aangesloten op alle veiligheidsregio's. Bij rampen en crises kunnen veiligheidsregio's (en andere civiele autoriteiten) Defensie om bijstand vragen. Deze ondersteuningstaak is vastgelegd als de derde hoofdtaak van Defensie. Zo kunnen veiligheidsregio's bijvoorbeeld bijstandsverzoeken doen voor de inzet van blushelikopters bij grote natuurbranden of voor hulp bij evacuatie van mensen.

In 2025 heeft de Algemene Rekenkamer een rapport uitgebracht over de wijze waarop Defensie haar derde hoofdtaak invult. Defensie moet met het oog op de toekomst keuzes maken voor civiel-militaire samenwerking omdat de eerste hoofdtaak (beschermen en verdedigen van het Nederlandse en NAVO-grondgebied) de derde hoofdtaak kan verdringen. Er zal dan bij een mogelijke schaarste aan Defensie-capaciteiten een sterker beroep worden gedaan op de bredere samenleving om Defensie te ondersteunen, waaronder veiligheidsregio's en gemeenten.

Het Veiligheidsberaad is in gesprek met de Minister van Defensie om duidelijke afspraken te maken over wat Defensie en veiligheidsregio's van elkaar nodig hebben en kunnen verwachten. Daarbij zijn verschillende vraagstukken benoemd die de komende jaren verder moeten worden uitgewerkt. Het gaat onder meer om:

- welke capaciteiten veiligheidsregio's in de toekomst nog mogen verwachten van Defensie, bijvoorbeeld blushelikopters of inzet van genisten;
- de impact van Host Nation Support, waarbij NAVO-troepen door Nederland bewegen en veiligheidsregio's een rol kunnen krijgen in logistiek, informatievoorziening en ondersteuning;
- gezamenlijke personeelsschaarste, waarbij zowel Defensie als veiligheidsregio's tekortkomen en deels uit dezelfde arbeidsmarkt putten. Dit vraagt om afspraken over combinatiefuncties, reservisten en mogelijke verdringingseffecten.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Monitoren van de landelijke ontwikkelingen via ambtelijke en bestuurlijke overlegstructuren.
- Inzicht krijgen in regionale afhankelijkheid van defensie capaciteiten.
- Landelijke impactanalyse grootschalige NAVO-verplaatsingen vertalen naar een regionale impactanalyse.
- Samen met Defensie oefenen van ketenprocessen.

2.4.5 Doorontwikkeling Meldkamer Oost Nederland

Sinds 21 maart 2023 werken de vijf veiligheidsregio in Gelderland en Overijssel samen in één Meldkamer Oost Nederland (MKON). Deze meldkamer is de grootste van Nederland en is er voor 3,3 miljoen inwoners in 76 gemeenten. De meldkamerfunctie bestaat uit het ontvangen, registreren en beoordelen van meldingen waarbij gevraagd wordt om acute inzet, het bieden van een adequaat hulpaanbod en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten.

De samenleving verandert en daarmee ook de meldkamerfuncties van de veiligheidsregio's. Om nu en in de toekomst burgers in nood sneller en efficiënter te helpen en de hulpdiensten beter te faciliteren bij de hulpverlening en bestrijding van crisis en rampen moeten de meldkamers toekomstbestendig en goed voorbereid op hun taken zijn. Technologische ontwikkelingen in zowel het melden (sensoren, beelden, enz.) als in de meldingaanneem- en -uitgifte bieden kansen, maar ook bedreigingen. In het afgelopen jaar is de continuïteit van de landelijke meldkamerorganisatie herhaaldelijk onder druk komen te staan door diverse technische storingen. Deze incidenten hebben geleid tot tijdelijke beperkingen in de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de meldkamerfunctionaliteit. Hoewel er geen gevolgen zijn geweest voor de incidentbestrijding, is duidelijk dat versterking van de robuustheid en betrouwbaarheid noodzakelijk is.

In overleg met het bestuur en de directies van de vijf veiligheidsregio's en in afstemming met de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS), wordt in 2026 gewerkt aan een tweede tussenevaluatie en eindevaluatie MKON. Voor alle evaluaties vormt het "Organisatie- en formatieplan Meldkamer Brandweer en Multidisciplinaire Samenwerking" het primaire

toetsingskader. Daarnaast wordt in 2026 gewerkt aan een toekomstperspectief met een scope van 10 jaar voor MKON. De in dit plan opgenomen beleidsvoornemens zullen vertaald worden naar een uitvoeringsprogramma voor 2027 waarin activiteiten staan opgenomen die per jaar plaatsvinden in het kader van het toekomstperspectief.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Intensiveren van samenwerking en afstemming binnen de Meldkamer Oost Nederland en de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) om storingsgevoeligheid te verminderen.
- Leveren van een personele en financiële bijdrage aan het uitvoeringsprogramma van de MKON.

2.4.6 Ontvlechting samenwerking bedrijfsvoering VRGZ & GGD GZ

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) kennen sinds 1 juli 2013 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van ondersteunende diensten (bedrijfsvoering). VRGZ treedt daarbij op als formeel werkgever voor het personeel. Verrekening van de kosten vindt plaats via verdeelsleutels per organisatieonderdeel en onder het fiscaal construct 'kosten voor gemene rekening (KGR)'. Toepassing van de KGR houdt concreet in dat er voor de afgesproken verdeelsleutels geen btw-verrekening hoeft plaats te vinden.

In 2024/2025 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de dienstverlening en samenwerking tussen VRGZ en GGD GZ op het gebied van bedrijfsvoering. Doel van het onderzoek was om te evalueren of de huidige samenwerkingsvorm nog aansluit bij de ambities en de bestuurlijke en maatschappelijke opgaven van beide organisaties.

Dit onderzoek was noodzakelijk gezien:

- toenemende vraag aan dienstverlening; door een toenemende vraag vanuit GGD GZ is een scheefgroei ontstaan in de verdeelsleutels, waardoor GGD GZ nu niet evenredig betaalt aan de afgenomen diensten en VRGZ daarom de kosten voor diensten van GGD GZ op zich neemt.
- landelijke ontwikkelingen; GGD GZ en VRGZ ontwikkelen 'van elkaar af' in plaats van 'naar elkaar toe'. Landelijk en bovenregionaal wordt steeds meer samengewerkt tussen GGD-en enerzijds en veiligheidsregio's anderzijds. Daardoor komt de gezamenlijke bedrijfsvoering steeds meer in een spagaat terecht.
- verschillende culturen en kernwaarden; GGD GZ en VRGZ hebben verschillende primaire processen en kernwaarden waardoor de identiteit van beide organisaties verschilt. Dit leidt tot een andere behoefte voor wat betreft bedrijfsvoering en ook andere verwachtingen.

In het kader van het onderzoek zijn in 2025 verschillende scenario's verkend en met het bestuur van GGD GZ en VRGZ besproken. Op basis van het onderzoek is gebleken dat de meest robuuste oplossing op de lange termijn de inrichting van een volledig eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor zowel VRGZ als GGD GZ is. Voor een nadere toelichting zie de raadsinformatiebrief van februari 2026.

Op basis van (richtinggevende) bestuurlijke besluitvorming in december 2025 en april 2026 zijn in 2026 de eerste stappen gezet voor de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor VRGZ. Aangezien

het definitieve besluit nog niet is genomen, zijn vooralsnog geen financiële consequenties in de ontwerpbegroting 2027 opgenomen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027 (na definitieve bestuurlijke besluitvorming in 2026)?

- Gefaseerd uitvoering geven aan een zorgvuldige ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie GGD GZ – VRGZ.
- Inrichten en borgen van een robuuste bedrijfsvoeringsorganisatie voor VRGZ.

2.5 Financieel kader

De begroting 2027 is incidenteel niet sluitend. Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 in het najaar van 2025 de cao loonstijging nog niet bekend was, kon deze niet meegenomen worden in de index voor 2027. Dat betekent dat pas in 2028 dit effect meegenomen wordt via de indexering (zie ook [paragraaf 2.5.3](#)). Dit leidt in 2027 tot een negatief resultaat van € 1.548.000,- wat conform systematiek uit de algemene reserve gedekt moet worden.

2.5.1 Kostenverdeelsystematiek

De kosten die gerelateerd zijn aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid worden deels gefinancierd met een bijdrage door de Rijksoverheid (BDuR) en deels worden deze kosten gedragen door gemeenten in de veiligheidsregio. Deze kosten (gemeentelijke bijdrage) worden volgens een bepaalde systematiek (verdeelsleutel) verdeeld over de gemeenten.

In juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om:

1. de verdeling van de gemeentelijke bijdragen vanaf 2027 volledig te baseren op basis van het gemeentefonds (subcluster crisisbeheersing en brandweer)²;
2. als ingroeimodel te kiezen voor een niet-lineaire ingroeiperiode van 5 jaar, die ingaat in 2027.

In [paragraaf 8.1](#) is de gemeentelijke bijdrage uitgewerkt inclusief de ingroeibijdrage per gemeente. Financiële uitzettingen worden met ingang van 2027 conform de nieuwe verdeelsystematiek verwerkt. De ingroeibijdrage wijzigt niet ten opzichte van vaststelling.

2.5.2 Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)

Zoals in eerdere beleidsstukken is aangegeven, is de korting van 10% op de BDuR door het Rijk in de Voorjaarsnota 2025 ongewijzigd en daarmee definitief vanaf 2026. Voor VRGZ betekent dit een korting op de Rijksbijdrage van € 1.032.000,- per jaar. Op moment van schrijven is het voor 2027 en verder echter nog altijd onzeker of het Rijk deze korting structureel handhaaft of terugdraait. Het Veiligheidsberaad heeft nadrukkelijk uitgesproken dat de korting op de BDuR gezien de maatschappelijke opgaven onacceptabel is en teruggedraaid moet worden. Het Veiligheidsberaad blijft richting de minister van JenV inzetten op het volledig ongedaan maken van de 10% korting op de BDuR.

---

² De taken in het Gemeentefonds, subcluster Crisisbeheersing en Brandweer vallen vrijwel volledig samen met de taken die wettelijk bij de veiligheidsregio zijn belegd. De middelen groeien indirect mee wanneer een gemeente groeit, omdat de verdeling is gebaseerd op

Tegelijkertijd heeft het Rijk in de Voorjaarsnota 2025 middelen beschikbaar gesteld, bestaande uit twee componenten.

Voor de versterking van de weerbaarheid en de ontwikkeling van een landelijk netwerk van coördinatie- en noodsteunpunten worden vanaf 2027 structureel middelen beschikbaar gesteld: € 35 miljoen in 2027 en 2028, € 36 miljoen in 2029 en € 37 miljoen vanaf 2030. Deze middelen worden via de BDuR uitgekeerd aan de veiligheidsregio's. Nadere afspraken over de te hanteren verdeelsleutel zijn nodig. Gezien de onzekerheid over deze bedragen zijn nog geen opbrengsten (en kosten) verwerkt in de financiële begroting van 2027 en verder. Uiterlijk 1 oktober 2026 zullen het ministerie van JenV, de VNG en het Veiligheidsberaad afspraken maken over de definitieve inzet en de verdeling van de financiële middelen voor 2027.

Daarnaast wordt voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid structureel € 25 miljoen beschikbaar gesteld via de BDuR. Deze bijdrage is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren.

Op basis van een schatting is een bedrag van € 900.000,- aan opbrengsten verwerkt in de begroting 2027 en verder. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen afgewend. Tegelijkertijd resteert een tekort van €130.000,-, dat wordt opgevangen door een positief effect uit de BDuR indexatie.

maatstaven zoals het aantal inwoners, woningen en bebouwingsdichtheid. Deze maatstaven worden jaarlijks geactualiseerd en beïnvloeden de bedragen die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen voor crisisbeheersing en brandweer.

2.5.3 Indexering en prijsstijgingen

De hieronder beschreven kaders leiden tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage met € 2.718.000,-. Dit bedrag is exclusief de financiële impact van de IV-strategie.

Op basis van de vastgestelde financiële spelregels kunnen drie typen begrotingsuitzettingen in aanmerking komen voor een aanvullende gemeentelijke bijdrage.

1. Nieuwe beleidsvoorstellen

Voorstellen die voortkomen uit de uitwerking van de meerjarenstrategie of beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.

2. Buitengewone prijsstijgingen

Prijsontwikkelingen waarop de VRGZ geen invloed kan uitoefenen en die niet kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering.

3. Autonome ontwikkelingen

Kostenstijgingen die voortvloeien uit bestaand beleid en evenmin door de VRGZ beïnvloedbaar zijn, zoals nieuwe wet- en regelgeving of uitbreidingen als gevolg van groei van het inwoneraantal in de regio.

De categorie 'buitengewone prijsstijgingen' heeft daarbij een belangrijke functie: het werkt corrigerend op kostenontwikkelingen die niet binnen de reguliere indexering kunnen worden opgevangen én het dempt de ontstane scheefgroei als gevolg van een gebrek aan nacalculatie in de indexering van de materiële kosten. Verwachten dat van deze bepaling geen gebruik wordt gemaakt, past niet binnen de systematiek zoals die is vastgesteld.

Materiële kosten

VRGZ werkt voor de indexering met de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN). Een systematiek die door meerdere gemeenschappelijke regelingen (GR's) gehanteerd wordt en voor heel Gelderland-Zuid geldt. Gemeenten geven aan dat kostenstijgingen binnen de reguliere indexering moeten worden opgevangen. Wanneer de daadwerkelijke materiële inflatie hoger is dan de index die vooraf gebruikt is om de BRN te bepalen, is dit in de praktijk niet haalbaar. Materiële kosten worden namelijk niet meegenomen in de nacalculatie binnen de index. Wanneer de werkelijke inflatie afwijkt van de gehanteerde indexering, leidt dit tot structurele scheefgroei. Sinds 2021 heeft VRGZ in totaal ruim € 2 miljoen aan materiële kosten intern opgevangen. In alle onderdelen van de organisatie nemen de kosten substantieel toe, met prijsstijgingen van 17% tot 120% in de afgelopen vier jaar. VRGZ is niet langer in staat deze in de afgelopen jaren cumulatief opgebouwde prijsstijgingen binnen de bestaande middelen op te vangen. Een aanvullend knelpunt is dat diverse grote kostenposten onder de materiële index vallen, terwijl deze in de praktijk worden geconfronteerd met een personele index (zoals schoonmaak en groenonderhoud). Hierdoor stijgen deze kosten met 16% in twee jaar, terwijl de gemeentelijke bijdrage voor 2026 en 2027 slechts rekening houdt met een stijging van 5,1%.

Personele kosten

Binnen de huidige indexeringssystematiek worden de cao-ontwikkelingen meegenomen in de nacalculatie (zie ook [paragraaf 8.5 Financiële spelregels](#)). De CAR(-UWO) Veiligheidsregio's kende een looptijd tot 1 augustus 2025. De nieuwe cao-onderhandelingen hebben echter een dusdanig lange doorlooptijd gehad dat de uiteindelijk overeengekomen

loonstijging niet tijdig beschikbaar was voor de vaststelling van de BRN-index voor de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor valt de index relatief laag uit (1,05%), terwijl de werkelijke lasten aanzienlijk hoger liggen. Dit leidt in 2027 tot een incidenteel financieel tekort van € 1.548.000,- dat gefinancierd wordt uit de algemene reserve. Het structurele element komt terug in de nieuwe index voor 2028, waarin een ophoging plaatsvindt voor een eerder tekort op de personele index. Hiermee wordt het structurele probleem opgelost, maar moet VRGZ nog steeds een eenmalig verschil, dat voor 2027 hoog uitvalt, zelf opvangen vanuit de algemene reserve.

Deze systematiek resulteert in een lage stand van de algemene reserve eind 2027, waardoor het weerstandsvermogen verder verzwakt. Door het beperkte weerstandsvermogen moeten gemeenten in de eigen rapportage over het weerstandsvermogen een risico opnemen voor VRGZ, voor zover deze risico's de omvang van de algemene reserve overschrijden.

2.5.4 Meerjarenperspectief

In 2027 staat VRGZ en dus onze gemeenten voor aanzienlijke financiële opgaven. De organisatie is uitermate efficiënt ingericht, diverse financiële uitzettingen zijn afgelopen jaren zelfstandig opgevangen en daarbij zijn steeds weloverwogen keuzes gemaakt. Opleidingen zijn anders ingericht of uitgesteld met risico's van dien, en waar mogelijk is de technische levensduur van kapitaalgoederen verlengd. Zo hebben we bijvoorbeeld bewust langer doorgereden met dienst- en piketvoertuigen. Hierdoor zijn structurele tekorten in de afgelopen jaren onzichtbaar gebleven voor onze gemeenten. Maar hier zitten ook risico's aan. Levensduur verlengen kan op termijn leiden tot hogere onderhoudskosten en het uitstellen van

opleidingen kan de paraatheid en vakbekwaamheid van een brandweerpost negatief beïnvloeden.

De grens om dit op te kunnen vangen binnen de bestaande middelen is nu echter meer dan bereikt. Door stijgende prijzen, autonome ontwikkelingen en toenemende maatschappelijke opgaven enerzijds en een indexatiemethodiek die hier geen rekening mee houdt anderzijds, vertoont ook het meerjarenperspectief een structurele kostenstijging. Conform besluit AB d.d. 4 juli 2024 wordt de benodigde bijdrage voor het MJOP vanaf 2028 grotendeels opgenomen in de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast is de jaarlijkse cumulatieve bijdrage van € 410.000,- voor de uitvoering van het huisvestingsplan toegevoegd (conform besluit AB d.d. april 2025). Verder nemen de kapitaallasten voor het materieel naar verwachting verder toe met € 500.000,- in 2028, 2029 en 2030.

Onzekerheden

We zijn ons ervan bewust dat ontwikkelingen zo snel gaan dat deze begroting geen antwoord geeft op alle financiële uitdagingen van de toekomst.

Onderwerpen die nu nog gepaard gaan met onzekerheden zijn:

- nadere uitwerking programma weerbaarheid in het licht van de steeds veranderde geo-politieke situatie;
- ontvlechting GGD-VRGZ;
- veilig repressief optreden en goed werkgeverschap: toepassing van vereiste automatisering en inzet van nieuw materieel passend bij nieuwe uitdagingen;
- paraatheid en slagkracht bij natuurbranden;
- bluswatervoorziening;
- consequenties in het kader van duurzame inzetbaarheid en de RVU-regeling (Regeling Vervroegde Uittreding).

De ontwikkelingen worden nadrukkelijk gevolgd en waar aan de orde zullen wij hierover rapporteren in de tussentijdse rapportage en kaderbrief 2028.

3

Een sterk netwerk

3 Een sterk netwerk

3.1 Inleiding

De opgaven waarvoor Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en de gemeenten staan, worden steeds complexer. Crises zijn vaker grootschalig, langdurig en grensoverschrijdend en raken vrijwel alle onderdelen van de samenleving. De uitdaging om weerbaar en veerkrachtig te zijn tegen dit type crises is groot en vraagt om een andere manier van werken: niet vanuit afzonderlijke organisaties maar vanuit een sterk en samenhangend netwerk. VRGZ vervult hierin een verbindende en faciliterende rol. Vanuit ieders eigen wettelijke verantwoordelijkheid en expertise werken partners samen als het gaat om hulpverlening bij incidenten en het beheersen van rampen en crises. Onze aandacht is gericht op fysieke veiligheid in alle fases van de veiligheidsketen: van voorkomen tot nazorg.

De afgelopen jaren is zichtbaar geworden dat veiligheidsregio's, gemeenten, bedrijven, vrijwilligers, verenigingen en maatschappelijke instellingen actief aan de slag zijn gegaan met de vraag hoe Nederland zich beter kan voorbereiden op grootschalige en langdurige crises. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van nauwe samenwerking, heldere rolverdeling en wederzijds vertrouwen. Het blijft daarbij essentieel dat VRGZ en gemeenten samen optrekken en alle lagen van de samenleving activeren. Alleen door krachten te bundelen kan effectief worden ingespeeld op risico's die zich niet beperken tot één organisatie, domein of bestuurslaag.

In deze begroting staat het verder versterken van het netwerk centraal. Dat betekent investeren in regionale en bovenregionale samenwerking, het

verdiepen en verbreden van bestaande partnerschappen en het benutten van kennis en capaciteit van publieke, private en maatschappelijke partijen.

De middelen die hiervoor worden ingezet dragen bij aan een robuuste netwerkorganisatie die in staat is om in zowel de voorbereiding als tijdens crises snel te schakelen, informatie te delen en gezamenlijk op te treden.

3.2 Programma netwerkmanagement

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft zich de afgelopen jaren doorontwikkeld als de samenwerkings- en netwerkpartner op het gebied van met name fysieke veiligheid. De afgelopen jaren is gebleken dat de schaalgrootte van de veiligheidsregio een goed platform is om crises en andere vraagstukken die de veiligheid in de regio raken, samen met het netwerk aan te pakken. De veiligheidsregio treedt hierbij op als verbinder of regisseur en brengt kennis, ervaring, capaciteit van netwerkpartners en (maatschappelijke) partijen bij elkaar.

VRGZ investeert in 2027 in het verder versterken en verduurzamen van ons netwerk van gemeenten, vitale en maatschappelijke partners, binnen en buiten de regio. Door een actieve regierol en risicogerichte samenwerking draagt VRGZ bij aan het voorkomen van incidenten, het beperken van de gevolgen daarvan en een effectieve gezamenlijke aanpak bij rampen en crises.

Wat willen we bereiken?

- Een goed functionerend en samenhangend netwerk van gemeenten en netwerkpartners.
- Betere risicobewustwording en gezamenlijke voorbereiding op grootschalige, langdurige en grensoverschrijdende crises.
- Snellere en effectievere samenwerking en besluitvorming bij incidenten, rampen en crises.
- Vergroting van de regionale weerbaarheid en slagkracht.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Het verder uitbouwen, versterken en onderhouden van het bestaande netwerk door het voeren van (account)gesprekken en het actualiseren en monitoren van samenwerkingsafspraken, passend bij het in 2026 geactualiseerde Regionaal Risicoprofiel (RRP).
- Het ondersteunen en faciliteren van kennisdeling met partners, mede door risico's inzichtelijk te maken via risicogerichte advisering of op basis van domeingerichte netwerkanalyses³. Kennisdeling wordt gefaciliteerd via onder meer jaarlijkse netwerk- en accounthouderbijeenkomsten.
- Gemeenten en andere netwerkpartners betrekken bij de crisisvoorbereiding door actualisatie van (boven)regionale planvorming⁴, gezamenlijke oefeningen en gezamenlijke evaluaties

ter bevordering van vakbekwaamheid en samenwerking binnen het netwerk.

- Integratie van burgerhulpverlening in de planvorming en crisisprocessen waar dat passend is.
- Risicocommunicatie en bewustwording integreren in bestaande communicatie- en contactmomenten vanuit VRGZ en voorlichting verbreden in scope van 'brand' naar alle relevante risico's. Daarnaast sluit VRGZ aan, bij, en ondersteunt zij landelijke (risico)communicatiecampagnes.
- Verankeren van netwerkmanagement binnen de organisatie door de inzet van accounthouders vanuit verschillende sectoren, verdere professionalisering van netwerkanalyses (gekoppeld aan het Regionaal Risicoprofiel en het Zorgrisicoprofiel) en deelname aan het landelijke platform Netwerkmanagement.
- Meegaan in de beweging van regelgerichte advisering naar risicogerichte advisering. In samenwerking met gemeenten en omgevingsdiensten wordt gewerkt aan een uitbreiding van het basistakenpakket richting risicogerichte advisering.
- Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en vastgoedprojecten van VRGZ krijgt samenwerking tussen verschillende netwerkpartners en de fysieke doorvertaling in een gebouw nadrukkelijk de aandacht.

---

³ Op basis van het Regionaal Risicoprofiel, het Zorgrisicoprofiel of dynamische risico- en netwerkanalyses.

⁴ Op basis van een vernieuwd Regionaal Risicoprofiel en Zorgrisicoprofiel.

3.3 Programma GHOR

De GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) coördineert en leidt de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises en adviseert over risicobeheersing. De GHOR vormt een cruciale schakel tussen gezondheidszorg, veiligheid en openbaar bestuur.

Ook voor de GHOR speelt het vraagstuk hoe we ons voorbereiden op grootschalige en langdurige crises op bovenregionaal of landelijk niveau. De verantwoordelijkheden in de crisisbeheersing in de witte keten zijn versnipperd georganiseerd en zijn niet voor iedereen duidelijk. Dit kan leiden tot verminderde slagkracht tijdens een ramp of crises. Ook zijn de voorbereidingen met name gericht op flitsrampen en zijn er geen duidelijke afspraken over bovenregionale of landelijke aanpak tijdens een crisis in de gezondheidszorg. Een sterk netwerk helpt om dit te verbeteren.

Wat willen we bereiken?

- Samen met de crisispartners bereid de GHOR zich voor op een grootschalige of langdurige crisis op bovenregionaal of landelijk niveau. Dit vraagt om duidelijke samenwerkingsafspraken en taakomschrijvingen van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en GHOR.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Het verder uitbouwen, versterken en monitoren van het bestaande zorgnetwerk, bijvoorbeeld door het actualiseren van samenwerkingsafspraken passend bij het Zorgrisicoprofiel.

- De GHOR werkt aan het bevorderen van zorgcontinuïteit tijdens rampen en crisis. De GHOR brengt voor de zorgsector structuur in de grote hoeveelheid landelijke en regionale initiatieven om de weerbaarheid en veerkracht te vergroten.
- Bijdragen aan de landelijke ontwikkeling om te komen tot een landelijke crisisorganisatie voor een weerbare opschaalbare gezondheidszorg.

3.4 Programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie

Gemeenten hebben als openbaar bestuur een algemene zorgplicht voor hun inwoners en vervullen daarmee een belangrijke rol in de crisisbeheersing. Binnen de regio Gelderland-Zuid zijn onze 14 gemeenten vanaf het eerste moment uitvoerend betrokken bij incidenten, rampen en crises.

Gemeentelijke crisisbeheersing omvat alle opgeschaalde werkzaamheden van een gemeente bij een incident, ramp of crisis. Het deel van deze werkzaamheden dat is georganiseerd binnen de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing vindt plaats onder de noemer Bevolkingszorg en/of Crisiscommunicatie, zoals vastgelegd in het Besluit veiligheidsregio's.

Evaluaties, systeemtesten en Rode Draden-analyses laten zien dat de inrichting en werking van deze kolommen onder druk staat, onder meer door toenemende complexiteit van crises, beperkte beschikbaarheid van gemeentelijke functionarissen en verschillen in organisatie en werkwijze tussen gemeenten. Tegen deze achtergrond heeft het bestuur in december 2025 opdracht gegeven om de doorontwikkeling van bevolkingszorg en

crisiscommunicatie te verkennen en passende maatregelen uit te werken. De resultaten van deze verkenning worden in het najaar van 2026 ter bespreking en besluitvorming voorgelegd aan het bestuur.

Wat willen we bereiken?

- Versterking van de regionale samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio, mede op basis van verwachte ontwikkelingen in wet- en regelgeving⁵.
- Effectieve, goed afgestemde en toekomstbestendige bevolkingszorg en crisiscommunicatie, met duidelijke afspraken over inzet, bereikbaarheid, beschikbaarheid en vakbekwaamheid van gemeentelijke crisisfunctionarissen.
- Versterken van de crisisvoorbereiding ten aanzien van nafase en herstel, door betere voorbereiding op de overdracht van werkzaamheden van de crisisorganisatie naar de reguliere (gemeentelijke) organisatie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan de professionalisering en landelijke uniformiteit van bevolkingszorg (in lijn met het programma 'Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg' (UKB)).
- Samen met gemeenten werken aan een uniforme regionale inrichting en werkwijze voor bevolkingszorg en crisiscommunicatie,

op basis van de uitkomsten van het project 'Doorontwikkeling bevolkingszorg en crisiscommunicatie'.

- Opstellen en uitvoeren van een jaarplan vakbekwaamheid gemeentelijke crisisfunctionarissen.
- Versterken van de voorbereiding op de nafase van zowel kleinschalige als grootschalige incidenten en crises, onder meer door (het voorbereiden van) het invoeren van een regionale werkwijze en bijbehorende formats.

---

⁵ In de tweede tranche van wijzigingen Wet veiligheidsregio's krijgt de veiligheidsregio de regierol over bevolkingszorg (incl. crisiscommunicatie), onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur.

4

Robuust en wendbaar

4 Robuust en wendbaar

4.1 Inleiding

Veiligheid vraagt om aanpassingsvermogen in een voortdurend veranderende wereld. Dat betekent dat ambulancezorg, brandweezorg, risico- en crisisbeheersing - inclusief bevolkingszorg en de GHOR - niet alleen paraat moeten zijn bij lokale en kortdurende incidenten, maar ook betrouwbaar toegerust moeten zijn om grootschalige en langdurige crises het hoofd te kunnen bieden, zodat de basisvoorzieningen altijd blijven functioneren (robuust). Veiligheidsregio's werken daarom steeds intensiever samen op bovenregionaal en landelijk niveau en verlenen elkaar bijstand wanneer nodig. Een structurele aanpak voor bovenregionale risico's is daarbij cruciaal.

We streven naar een wendbare organisatie die – ongeacht de aard of omvang van een ramp of crisis – snel en effectief kan meebewegen met veranderingen binnen én buiten de regio. Dat vraagt onder andere om:

- een robuust en wendbaar brandweer- en ambulancetelsel;
- een krachtige keten risico- en crisisbeheersing;
- een sterk netwerk met partners binnen en buiten de regio (zie ook hoofdstuk 3);
- risicogericht werken om incidenten te voorkomen, in samenhang met ontwikkelingen als klimaatadaptatie en energietransitie;
- bovenregionale en landelijke samenwerking (incl. civiel-militair), zodat de slagkracht bij grootschalig optreden toeneemt, ook als Defensiecapaciteit tijdelijk wegvalt;

- geborgde eigen bedrijfscontinuïteit (onder andere 96 uur kunnen doordraaien bij ontwrichtende situaties);
- toekomstbestendig vastgoed en sterk werkgeverschap.

4.2 Robuust en wendbaar brandweer- en ambulancetelsel

VRGZ moet weerbaar zijn tegen grootschalige en langdurige rampen en crises, zodat met slagkracht kan worden opgetreden wanneer dat nodig is. Dit vergt een robuust en wendbaar brandweer- en ambulancetelsel dat blijft functioneren onder soms moeilijke omstandigheden.

VRGZ gaat mee in de landelijke ontwikkeling waar ingezet wordt op bovenregionale en landelijke samenwerking om grootschalig optreden te versterken en slagkracht te vergroten. Voor sommige taken zijn veiligheidsregio's afhankelijk van militaire ondersteuning, zoals bij grootschalige natuurbranden of overstromingen. Tijdens (de preparatie op) een NAVO-inzet kan die bijstand wegvallen, waardoor de binnenlandse crisisrespons kwetsbaar wordt. Daarom willen we ook de civiel-militaire samenwerking versterken, met als doel beter inzicht te krijgen in mensen en middelen die nodig zijn om - bij het wegvallen van Defensiecapaciteit - te blijven voorzien in regionale veiligheidsbehoeften.

VRGZ monitort continu welke landelijke ontwikkelingen er zijn op het gebied van incidentbestrijding. Een speerpunt van de afgelopen jaren is daarbij geweest het implementeren van de basisprincipes van brandbestrijding. Landelijk is er nu ook een nieuwe visie op hulpverlening vast gesteld. Samen met partners is gekeken waar het brandweeroptreden in relatie tot zorg voor slachtoffers kan worden verbeterd. Het

implementeren van deze visie vormt één van onze speerpunten binnen de brandweer.

Om de beschikbaarheid en bereikbaarheid van bluswater ook in de toekomst te borgen, wordt het regionaal bluswaterbeleid in 2026 herzien. Door ontwikkelingen zoals verdichting van de leefomgeving en nieuwe risico's zijn alternatieve oplossingen voor bluswatervoorzieningen nodig. Op basis van het door het bestuur vastgestelde beleid wordt in 2026 een impactanalyse uitgevoerd, waarna implementatie volgt in 2027.

Wat willen we bereiken?

- Bovenregionale en landelijke slagkracht met een flexibel en adaptief ambulance- en brandweerstelsel.
- Civiel-militaire samenwerking die zicht geeft op capaciteit en alternatieven als Defensie tijdelijk wegvalt.
- De landelijke Visie op Hulpverlening volledig geïmplementeerd.
- De organisatie bereikt de beheersfase waarin kennis en vaardigheden structureel worden onderhouden.
- Er zijn heldere afspraken gemaakt met buurregio's over het leveren van bijstand.
- De implementatie van het vernieuwde bluswaterbeleid is in 2027 afgerond.
- Op basis van het bluswaterbeleid wordt duidelijk welke aanpassingen gemeenten en VRGZ moeten doorvoeren in hun bedrijfsvoering.
- Alle betrokken partijen weten hoe we de beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater realiseren.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan het versterken van de bovenregionale samenwerking en de slagkracht bij grootschalige rampen en crises, door toe te werken naar een flexibel en adaptief brandweerstelsel (in lijn met het landelijke programma 'Toekomstbestendige Brandweezorg').
- De ambulancezorg zorgt ervoor dat zij is voorbereid en toegerust op langdurige en grootschalige crises. Dit geldt voor zowel de interne bedrijfsvoering alsook op de integraliteit met de veiligheidsregio.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan het vormgeven van een operationele samenwerkingsstructuur om bovenregionale of landelijke sturing bij grootschalige of langdurige crises te organiseren.
- Versterken van civiel-militaire samenwerking voor inzicht in benodigde mensen en middelen en scenario's bij (tijdelijk) wegvallen van Defensiecapaciteit.
- Het projectteam bluswater bereidt in 2026 de impactanalyse en implementatie van het nieuwe bluswaterbeleid voor.

4.3 Risicogericht werken en risicobeheersing

Risicogericht werken betekent dat je de focus legt op risico's die ertoe doen en deze risico's op een adequate wijze beïnvloedt. Dat beperkt zich niet tot het toepassen van regels maar vraagt ook om het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's op basis van heldere doelstellingen.

In 2026 wordt het Regionaal Risicoprofiel herzien op basis van de nieuwe landelijke Handleiding Regionale Risico-inventarisatie en -analyse, visiedocumenten en wetenschappelijke en operationele inzichten. Door gezamenlijk scenario's te doorleven, worden risico's opnieuw beoordeeld. Conclusies uit deze beoordeling leiden tot een heroverweging van beleid, operationele maatregelen en/of accepteren van het restrisico. De gevolgen van klimaatadaptatie, de energietransitie (waaronder meer thuisbatterijen) en het vaker voorkomen van natuurbranden vragen om continue doorontwikkeling van risicogericht werken en afstemming met partners.

Wat willen we bereiken?

- Incidenten, rampen en crises zoveel mogelijk voorkómen door risicogericht te werken.
- Op de hoogte zijn van risico's die samenhangen met onze wettelijke taak en maatschappelijke opgave.
- Kennis- en risicobewustzijn vergroten over de potentiële gevaren bij bewoners en maatschappelijke partners zodat mensen geïnformeerde beslissingen kunnen nemen en hun gedrag kunnen aanpassen om zichzelf en anderen beter voor te bereiden op, en te beschermen, tegen rampen en crises.
- Een sterke advies- en kennispositie op (nieuwe) risico's in (brand)veiligheid en de fysieke leefomgeving.
- Structurele, wederkerige samenwerking en informatie-uitwisseling met gemeenten, omgevingsdiensten en netwerkpartners.
- Een goed geprepareerde operationele organisatie op mogelijke effecten van de energietransitie, klimaatverandering en weersextremen (waaronder natuurbranden) voor het repressieve optreden.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Versterken van onze advies- en kennispositie ten aanzien van (nieuwe) risico's van (brand)veiligheid en de fysieke leefomgeving.
- Handelen in lijn met landelijke en regionale programma's zoals risicogericht werken, landelijke samenwerking industriële veiligheid (LEC), klimaatveiligheid, natuurbrandbeheersing en veilige energietransitie.
- Investeren in kennis en deskundigheid van de operationele- en crisisorganisatie zodat zij goed voorbereid zijn op incidenten gerelateerd aan nieuwe risico's.

4.4 Versterking voorbereiding en paraatheid

Om toekomstige rampen en/of crises beter en effectiever het hoofd te kunnen bieden streven we naar meervoudige bemensing en paraatheid op sleutelposities. Gezien alle dreigingen moeten we bereiken dat crisisfuncties waarbij 24/7 paraatheid gewenst is, enkelvoudig worden ingevuld. We moeten ons richten op vakbekwaamheid van de functionarissen, zodat de juiste mensen met de benodigde competenties op de juiste plek zitten.

Om paraatheid en slagkracht te kunnen waarborgen nu en in de toekomst is het van belang dat het strategisch personeelsbeleid ook mee ontwikkelt om het weerbaarheidsvermogen van VRGZ op langdurige crises en incidenten te ondersteunen.

Wat willen we bereiken?

- Een crisisorganisatie die duurzaam inzetbaar is bij langdurige en grootschalige crises.
- Bovenregionale en regionale paraatheid op basis van gezamenlijke planvorming en capaciteitsplanning.
- Kwalitatieve besluitvorming op basis van actuele, gedeelde informatie (informatiegestuurd werken).

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Doorontwikkeling crisisorganisatie, incl. borging van een operationeel kernteam en team langdurige inzet.
- Doorontwikkelen van het VIK (samen met andere veiligheidsregio's) voor betere informatiepositie over voorzienbare risico's en ondersteuning van crisisorganisatie en partners, inclusief bijdrage aan het landelijk informatiebeeld door nauwe samenwerking met Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2).
- Bovenregionale samenwerking versterken en slagkracht vergroten door toe te werken naar een flexibel en adaptief brandweerstelsel (programma *Toekomstbestendige Brandweezorg*) en een operationele samenwerkingsstructuur voor bovenregionale/landelijke sturing.

4.5 Bevorderen van kwaliteit, leren en professionaliteit

Hulpverleners en crisisfunctionarissen worden door VRGZ opgeleid om vakbekwaam te worden en te blijven. VRGZ biedt hiervoor een veilig

leerklimaat, met ruimte voor het opdoen en delen van kennis, reflectie op ervaringen en leren.

Evalueren doen we niet 'omdat het moet' maar vooral om nog beter te worden in het monodisciplinair en/of multidisciplinair samenwerken tijdens grote incidenten. Iedereen heeft daarin een eigen rol, bijdrage en verantwoordelijkheid. Van het durven benoemen van tips en tops, tot het toepassen van leerpunten in de praktijk.

Evalueren zorgt daarnaast voor de verbinding tussen theorie in de koude en lauwe fase (risicobeheersing en voorbereiding) en praktijk (de uitvoering tijdens oefeningen en incidenten). Zo zorgen we er samen voor dat we blijven leren en verbeteren.

De afgelopen jaren zijn opleidingen uitgesteld en is minder frequent geoefend, vooral om financiële redenen. Het realistisch oefenen bij realistische trainingscentra is afgeschaald van één keer per jaar naar één keer per twee jaar, rijvaardigheidstrainingen zijn vervallen en complete leergangen zijn doorgeschoven. Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief verouderd personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere budgetten, maar deze wijze van financiering is echter niet structureel houdbaar.

Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van de middelen voor vakbekwaamheid noodzakelijk. Zonder aanvullende financiële middelen ontstaat een onomkeerbare kwaliteitsachterstand. De repressieve

slagkracht komt hierdoor ernstig onder druk te staan en neemt het risico snel toe dat we operationele inzet niet langer veilig kunnen waarborgen. Dit brengt niet alleen verhoogde risico's met zich mee voor personeel en inwoners maar vergroot ook de bestuurlijke aansprakelijkheid en reputatierisico's voor de organisatie.

Wat willen we bereiken?

- Eenduidig, toekomstbestendig onderwijs voor brandweer en crisisbeheersing.
- Vakbekwaamheid passend bij grootschalige en langdurige crises.
- Leren & verbeteren volgens de Plan, Do, Check, Act (PDCA)-cyclus, met evaluaties die doorwerken in beleid, oefendoelen en uitvoering.
- Een gezamenlijke ondergrens voor presterend vermogen van brandweer en crisisbeheersing.
- Herstel van oefenfrequenties en opleidingsroutes naar het gewenste niveau.
- Voorkomen van veiligheids- en kwaliteitsrisico's door achterstallige opleidingen.
- Duurzame inzetbaarheid en toekomstbestendige skills via strategische personeelsplanning voor de gehele organisatie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's inzetten op uniform onderwijs (in lijn met het landelijke programma 'Onderwijs Onderweg'). Het versterken van vakbekwaamheid passend bij

grootschalige en langdurige crises krijgt bijzondere aandacht, zodat mensen met de juiste competenties en professionaliteit het vak kunnen uitoefenen.

- Evalueren van oefeningen, incidenten, rampen en crises; geleerde lessen worden doorvertaald naar de organisatie. Leerpunten uit evaluaties worden geborgd in oefendoelen en het ontwerp van nieuwe oefeningen.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan een gezamenlijke methodiek als ondergrens voor het presterend vermogen van brandweer en crisisbeheersing, door gezamenlijke normstelling, kwaliteitsbewaking en actualisatie op basis van evaluaties.
- Bijdragen aan een gezamenlijke methodiek als ondergrens voor presterend vermogen (normstelling, kwaliteitsbewaking en actualisatie o.b.v. evaluaties).
- Oefenfrequentie terugbrengen naar het vereiste niveau.
- Efficiënte planning en spreiding van opleidingen, zodat opleidingen tijdig en haalbaar worden uitgevoerd.
- Met strategische personeelsplanning investeren we in duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en betere match tussen mensen, kennis/vaardigheden en toekomstige opgaven.

4.6 Versterken van een weerbare samenleving

De noodzaak voor het versterken van de weerbaarheid van de samenleving wordt inmiddels breed gedragen. Dit heeft te maken met de geopolitieke spanningen, die leiden tot grotere risico's op maatschappelijke ontwrichting door een hybride of militair conflict. Ook andere ontwikkelingen zoals netcongestie, cyberdreigingen en bijvoorbeeld risico's

die voortvloeien uit de energietransitie doen een beroep op onze inwoners. De samenleving verwacht een nadrukkelijke rol van de veiligheidsregio. Bijvoorbeeld het faciliteren van noodsteunpunten zoals genoemd in het coalitieakkoord. Na een gezamenlijke verkenning in 2025 en besluitvorming in maart 2026, werken we samen met onze gemeenten binnen het programma Weerbaarheid en veerkracht 2025-2027 aan het versterken van de maatschappijbrede weerbaarheid en veerkracht in de regio Gelderland-Zuid. De nadruk ligt op het handelingsperspectief en het stimuleren en benutten van samenwerkingskracht van inwoners, lokale netwerken, bedrijven en maatschappelijke instellingen – voor, tijdens en na een crisis.

Wat willen we bereiken?

- Een zelfredzame en weerbare samenleving in Gelderland-Zuid, gedragen door een sterk netwerk van gemeenten en partners.
- Heldere coördinatie en informatie bij verstoringen.
- Consistente risico- en crisiscommunicatie die mensen voorbereidt en activeert.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Met veiligheidsregio's en gemeenten organiseren van een landelijk dekkend netwerk van coördinatie- en noodsteunpunten. Realisatie is afhankelijk van landelijke en/of regionale financiering en ambitie op dit punt.
- Risicocommunicatie versterken (in lijn met de landelijke publiekscampagne 'Denk Vooruit') en zelfredzaamheid bevorderen.

- Eigen continuïteitsmaatregelen bij partners stimuleren en koppelen aan netwerkafspraken.

4.7 Weerbare en wendbare organisatie en continuïteit

In het licht van de verhoogde dreiging, moeten we als samenleving kunnen blijven functioneren en continueren wanneer er sprake is van 72 uur stroomuitval of een militair/hybride conflict. Voor VRGZ betekent dit dat wij ons voorbereiden op minimaal 96 uur operationele continuïteit zonder stroom.

De realiteit is echter dat we de afgelopen jaren zo efficiënt zijn ingericht, dat we op dit moment niet in staat zijn om 96 uur te overbruggen. Veel buffers en redundantie zijn wegbezuinigd of nooit opgebouwd:

- we hebben geen structurele voorraden meer;
- meerdere locaties beschikken niet over noodstroom;
- continuïteit van informatievoorziening is onvoldoende verzekerd.

We kunnen deels leunen op flexibiliteit, adaptiviteit en creatief vermogen van de eigen organisatie. Maar het vraagt ook om aanvullende investeringen in noodzakelijke maatregelen zoals beter inzicht in kritieke processen, het opbouwen van strategische voorraden, het realiseren van noodstroomvoorzieningen en het inrichten van back up systemen. Alleen door nu gericht te investeren kunnen we onze maatschappelijke opdracht blijven waarmaken wanneer het er echt op aankomt.

De komende jaren investeren we gericht in het versterken van goed werkgeverschap om een gezonde, wendbare en betrokken organisatie te blijven. Daarbij leggen we extra nadruk op psychosociale veiligheid en

gezondheid, mede door maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen die deze thema's urgenter maken. Om medewerkers na impactvolle gebeurtenissen beter te ondersteunen, bundelen we verschillende vormen van hulpverlening in één centraal aanspreekpunt. Daarnaast bereiden we ons voor op de invoering van de landelijke regeling rondom erkenning en aanspraken bij PTSS, zodat we onze zorgplicht professioneel en duurzaam kunnen invullen.

In een blijvend krappe arbeidsmarkt is het van groot belang dat wij een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Daarom investeren we gericht in strategische personeelsplanning, zodat we tijdig kunnen anticiperen op toekomstige personeels- en competentiebehoeften.

Tot slot intensiveren we als veiligheidsregio's gezamenlijk onze arbeidsmarktcommunicatie om ons werkgeversmerk 'veiligheidsregio' te versterken en zichtbaar te blijven voor nieuw talent. Zo zorgen we voor voldoende, competente en gemotiveerde medewerkers om onze opgaven nu en in de toekomst waar te maken.

Wat willen we bereiken?

- Bedrijfscontinuïteit: kritieke processen kunnen minimaal 96 uur doorlopen bij ontwrichting.
- Afgestemde noodscenario's voor meldkamer, incidentbestrijding en ondersteunende diensten.
- Een geactualiseerd continuïteitsplan VRGZ om prioriteiten te sturen en samenhang te borgen.

- Versterking van goed werkgeverschap als structureel onderdeel van onze bedrijfsvoering, met extra focus op psychosociale veiligheid en gezondheid.
- Eén centraal, betrouwbaar aanspreekpunt waar medewerkers terecht kunnen voor alle vormen van ondersteuning bij impactvolle gebeurtenissen.
- We zijn een aantrekkelijke werkgever die talent weet te behouden en aan te trekken.
- We hebben strategisch personeelsplanning (SPP) stevig ingebed als sturingsinstrument.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Borgen van stroom/energie, brandstof, primaire behoeften, personeel en ICT om 96 uur continuïteit te garanderen (kritieke processen ambulance, brandweer en crisisbeheersing).
- Voor de ambulancevoorziening en brandweer zorgen we voor een gezamenlijk noodscenario voor meldkamer, incidentbestrijding en services zoals laden van apparatuur en wassen van dienstkleding. Voor crisisbeheersing en communicatie sluiten we hiervoor aan bij landelijke ontwikkelingen.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's inzetten op goed werkgeverschap, onder andere door het binden van vrijwilligers. Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal (Vlam) en het strategisch personeelsbeleid.
- Voldoen aan landelijke zorgplicht bij PTSS en psychosociale risico's door focus op preventie, de versterking van het Bedrijfsopvangteam, het Team Collegiale Ondersteuning en een

casemanager die medewerkers van begin tot eind begeleidt bij complexe werk gerelateerde gebeurtenissen.

- Uitvoeren en actualiseren van SPP voor alle onderdelen van de organisatie.
- Gericht inzetten van campagnes, social media en storytelling met aandacht voor maatschappelijke impact.

4.8 Huisvesting en faciliteiten

Een toekomstbestendige veiligheidsregio vraagt om een strategisch gespreide vastgoedportefeuille, die het primaire proces optimaal faciliteert, een gezonde omgeving voor werknemers bevordert en die voldoet aan de wettelijke vereisten rondom duurzaamheid. Daarbij staan continuïteit van de zorg- en veiligheidsketen, optimale dekking in de regio en het waarborgen van opkomsttijden centraal.

Vanwege de stijging van de kosten van onze vastgoedportefeuille maar ook vanwege het ontbreken van budget voor kapitaallasten, is in 2024 en 2025 in opdracht van het Algemeen Bestuur onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het vastgoed van VRGZ. Naar aanleiding van het onderzoek is door het bestuur in april 2025 besloten:

- a. dat de huidige indeling van brandweerkazernes gehandhaafd blijft en dat het sluiten van posten geen wenselijke mogelijkheid biedt om deze stijging te dempen;
- b. dat het wenselijk is de huidige lokale servicecentra en magazijnen samen te brengen in één nieuw regionaal servicecentrum en magazijn;

- c. dat de nieuwbouw, vernieuwing en aanpassing van gebouwen gedaan zal worden met de wettelijke eisen van duurzaamheid als uitgangspunt;
- d. dat waar mogelijk wordt gekeken naar het maken van 'slimme keuzen' door gezamenlijke huisvesting te continueren en te intensiveren met ketenpartners waar mogelijk;
- e. dat de financiële gevolgen van deze besluiten nopen tot de opbouw van een reserve om investeringen nu en in de toekomst mogelijk te maken en dat deze volgens de voorgestelde opbouw wordt gedaan.

We constateren dat de uitgangspunten uit het regionale huisvestingsonderzoek niet aansluiten bij de actuele inflatie- en renteontwikkelingen. Wij volgen deze ontwikkelingen zorgvuldig en blijven gericht op het realiseren van de huisvestingsplannen binnen de vastgestelde financiële kaders. Zodra de beschikbare bijdrage onvoldoende blijkt, zal dit ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

De maatschappelijke opgave rondom weerbaarheid kan leiden tot noodzakelijke bouwkundige aanpassingen aan onze panden, zodat deze kunnen functioneren als regionale coördinatiepunten en de continuïteit van het primaire proces gewaarborgd blijft. Voor mogelijke investeringen in noodstroomvoorzieningen, informatie- en communicatie faciliteiten, beveiliging en toegang en basisvoorzieningen voor personeel en bezoekers zijn op dit moment geen financiële middelen beschikbaar.

Wat willen we bereiken?

- Een strategisch gespreide vastgoedportefeuille die het primaire proces faciliteert, gezonde werkplekken biedt, duurzaam is en voldoet aan wet- en regelgeving.
- Optimale dekking in de regio, geborgde opkomsttijden en robuuste faciliteiten.
- Financiële wendbaarheid en voorspelbaarheid voor toekomstige investeringen.

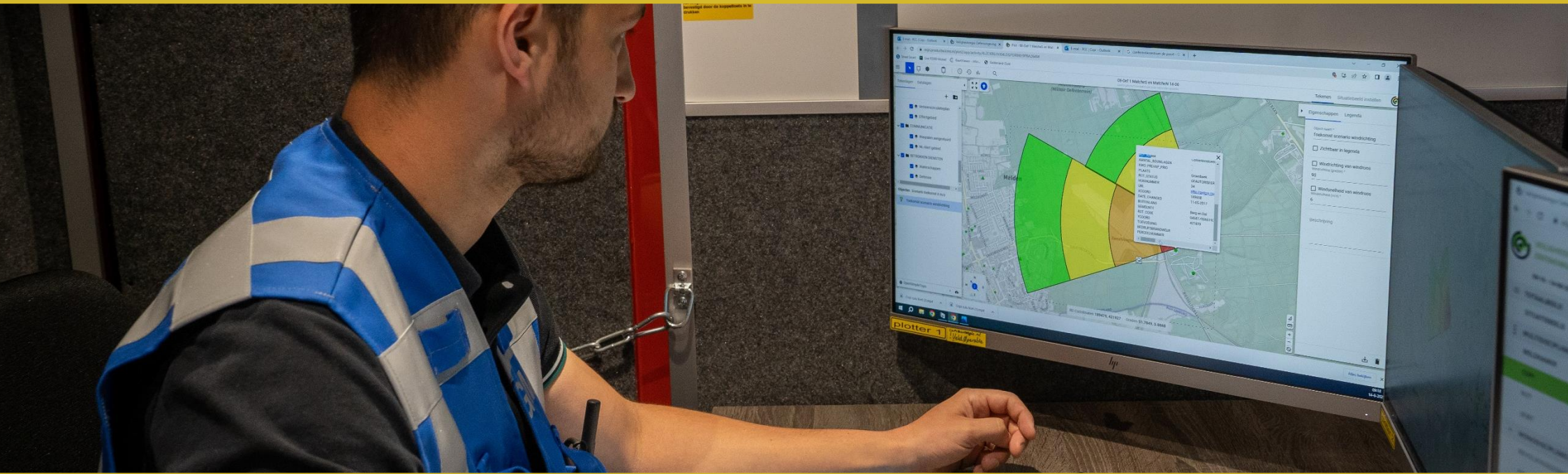
Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Uitvoering geven aan het in 2026 geactualiseerde strategisch Plan Vastgoed. In het kader van een strategisch gespreide vastgoedportefeuille (onderdeel van het Strategisch Plan Vastgoed) is de inzet om nieuwbouw, vernieuwing en aanpassing van VRGZ-gebouwen te laten voldoen aan de minimale wettelijke eisen van duurzaamheid.
- Uitvoering geven aan de reeds gestarte nieuwbouwplannen van de locaties Lienden, Varik en Maurik. Realisatie is afhankelijk van bestemmingsplanwijzigingen, vergunningen en beschikbare marktpartijen.
- Opbouwen van een egaliseringsreserve om toekomstige investeringen in het vastgoed verantwoord te kunnen dekken (conform besluitvorming Algemeen Bestuur april 2025 naar aanleiding van het onderzoek naar de stijgende kosten van de vastgoedportefeuille).
- Voortdurend monitoren van landelijke- en regionale ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving en

prijsstijgingen om te kunnen beoordelen of de jaarlijkse cumulatieve bijdrage van € 410.000,- gedurende de uitvoering van het huisvestingsplan toereikend en actueel blijft.

5

Informatiestrategie en digitale weerbaarheid

5 Informatiestrategie en digitale weerbaarheid

5.1 Inleiding

VRGZ staat voor grote maatschappelijke opgaven en een toenemende digitale afhankelijkheid. De uitdagingen zijn groot en de urgentie is hoog. Daarom is het nodig een duidelijke richting, versnelling en samenhang in de informatievoorziening te krijgen. Zo kunnen we niet alleen bijblijven, maar ook blijvend meegaan in de steeds veranderende digitale wereld.

Er is de afgelopen jaren sprake van een digitale transformatie die veel kansen biedt, maar tegelijkertijd ook serieuze risico's met zich meebrengt. Informatiegestuurde veiligheid, artificiële intelligentie (AI) en robotica bieden kansen voor de uitvoering van onze taken. Cyberdreigingen, datalekken, onvoldoende ketenweerbaarheid en vervlechting van systemen vormen grote risico's voor onze organisatie. De afgelopen jaren is deze dreiging wezenlijk toegenomen.

De afhankelijkheid van digitale systemen in onze hulpverlening is groot en neemt verder toe. Denk aan het *realtime* beschikbaar hebben van kaart- en incidentinformatie in de brandweer- en ambulancevoertuigen om adequaat te reageren op incidenten, het digitaal communiceren met ziekenhuizen vanuit de ambulance ter bevordering van acute zorg en het veilig delen en ter beschikking krijgen van informatie binnen het netwerk van crisispartners, voor coördinatie en besluitvorming tijdens crisissituaties. Deze voorzieningen moeten altijd werken. Doen ze dat niet, dan heeft dit direct impact op het functioneren van onze hulpdiensten en

de crisisorganisatie en daarmee op de veiligheid van en hulpverlening aan onze inwoners.

De informatievoorziening binnen de VRGZ, een wettelijke taak op grond van de Wet veiligheidsregio's, moet voorbereid zijn op nieuwe ontwikkelingen (maatschappelijk, dreiging van buitenaf en technisch) en daarmee toekomstbestendig zijn. Daarom zetten wij in overeenstemming met de ambities in ons Regionaal Beleidsplan 2024-2027, de samenwerkingsagenda van het Veiligheidsberaad en het landelijke Masterprogramma IV 2025 – 2030, de komende jaren in op het ontwikkelen van een IV-architectuur die continuïteit, stabiliteit, wendbaarheid en informatieveiligheid centraal stelt en daarmee de continuïteit van onze dienstverlening waarborgt. Dit alles om beter te anticiperen op nieuwe risico's en onvoorspelbare veiligheidsrisico's.

Dit is noodzakelijk gezien:

- de continuïteit van onze kritieke processen;
- de aanwijzing als vitale aanbieder;
- aangescherpte eisen en nieuwe normeringen voor digitale weerbaarheid en privacy;
- landelijke afspraken over datadeling en een geborgd basisniveau voor informatieveiligheid binnen de veiligheidsregio's;
- bestuurlijke verantwoordelijkheid voor cyberveiligheid.

Als vitale aanbieder krijgen we een belangrijke taak in het continueren van vitale processen, zoals crisesbestrijding, het uitoefenen van zorg- en brandweertaken en de communicatie- en informatievoorziening voor hulpdiensten en crisispartners. Daarom is het van belang dat we zicht hebben op risico's en hier voldoende maatregelen tegen nemen: strakkere processen en eigenaarschap, structurele professionalisering van

informatievoorziening en beveiliging, redundante systemen die blijven functioneren bij internet- of clouduitval, meer interne kennis en vaardigheden en minder afhankelijkheid van externe leveranciers.

5.2 Robuuste, schaalbare en wendbare informatievoorziening

Om de inrichting van de informatievoorziening (IV) van onze organisatie beter af te stemmen op wettelijke vereisten, landelijke afspraken, technologische ontwikkelingen en marktomstandigheden is in maart 2026 de IV-strategie voor 2026–2030 bestuurlijk vastgesteld. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur is voor de uitvoering van de IV-strategie in 2027 een bedrag van € 2.562.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage. Meerjarig is hiervoor een oplopend bedrag opgenomen dat in 2030 in totaliteit uitkomt op € 4.088.000,-. De bedragen zijn na aftrek van de incidentele dekking uit de bestemde reserve BDuR ter versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening. Daarnaast levert AZGZ naar verwachting een structurele bijdrage van € 300.000,- per jaar.

Om de inrichting van onze informatievoorziening betaalbaar, robuust, schaalbaar en wendbaar te maken, kiest VRGZ er bewust voor om in de komende jaren meer werkzaamheden in eigen beheer te nemen. Deze keuze is noodzakelijk en strategisch van aard en draagt bij aan het verminderen van afhankelijkheid van externe leveranciers. Die afhankelijkheid gaat vaak gepaard met beperkte flexibiliteit, lange doorlooptijden, hoogoplopende kosten en risico's op continuïteit. Door kritieke onderdelen van de informatievoorziening zelf te beheren, vergroten we onze regie op kwaliteit, informatieveiligheid en continuïteit. Dit stelt ons beter in staat om snel te reageren op technologische

ontwikkelingen, veranderende wet- en regelgeving en operationele behoeften vanuit het primaire proces. Daarnaast beperken we met deze keuze de impact van prijsstijgingen en bouwen we interne kennis en expertise op, wat de weerbaarheid en slagkracht van de organisatie versterkt. Uit de dialoogrondes met potentiële leveranciers is bovendien gebleken dat het uitbesteden van deze werkzaamheden zou leiden tot structureel hogere kosten oplopend tot € 2,2 miljoen. Daarmee is het financieel en organisatorisch aanzienlijk gunstiger om deze capaciteit binnen de VRGZ te behouden en verder te professionaliseren.

Wat willen we bereiken?

- Een robuuste, schaalbare en flexibele informatievoorziening die continuïteit en wendbaarheid waarborgt.
- Meer regie op kwaliteit, informatieveiligheid en continuïteit door afhankelijkheid van externe leveranciers substantieel te verminderen.
- Minimaliseren van risico's en structureel veiligstellen van de stabiliteit en continuïteit van (vitale) systemen en dienstverlening.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Kritieke onderdelen van de informatievoorziening in eigen beheer nemen (inbesteden).
- ICT-professionals opleiden en specialiseren voor beheer van nieuwe IV-architectuur.
- Beheer uitvoeren in lijn met de IV-architectuur uit het landelijke Masterprogramma IV 2025–2030.

- Redundantie vergroten van systemen en processen ter borging van digitale continuïteit.
- Portfoliosturing en governance versterken om versnippering te voorkomen.

5.3 Informatieveiligheid, privacy en cyberweerbaarheid

Als veiligheidsregio maken wij deel uit van de partijen die een dienst aanbieden waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de samenleving. Dit betekent dat we, naast de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) en de NEN 7510 (voor AZGZ), aan een groot aantal vereisten moeten voldoen die horen bij de status van vitale aanbieder. Daarom zet VRGZ in op versterking van processen, systemen en kennis om cyberdreigingen en risico's effectief te beheersen. In dit kader zijn licenties voor kantoorautomatisering opgewaardeerd naar een hoger beveiligingsniveau. Hiervoor is een bedrag van € 130.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage ter dekking van deze maatregelen.

Wat willen we bereiken?

- Organisatiebreed functioneren op BIO-volwassenheidsniveau 3 is noodzakelijk.
- Naleving van NEN 7510 binnen de ambulancezorg moet structureel geborgd zijn.
- De digitale infrastructuur moet voldoen aan alle wettelijke eisen en landelijke afspraken.

⁶ Een Security Operations Center (SOC) is een gespecialiseerde voorziening die continu (24/7) onze digitale omgeving bewaakt op cyberdreigingen. In de praktijk monitort een SOC de

- Onze digitale weerbaarheid moet aansluiten bij onze status als vitale aanbieder.
- Alle medewerkers moeten beschikken over actuele digitale, security- en privacycompetenties.
- AI-geletterdheid moet binnen relevante functies een basisvaardigheid zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichting uit de AI-verordening en om AI verantwoord toe te passen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Implementeren van een Security Operations Center (SOC)⁶.
- Versterking van informatieveiligheid via uitbreiding van netwerkfunctionaliteit en licenties.
- Investeren in kennis, vaardigheden en risicobewustzijn van medewerkers (security & privacy).
- Structureel inbedden van informatiebeveiligings- en privacychecks binnen alle sectoren.
- Investeren in leveranciersmanagement en samenwerking met ketenpartners ten aanzien van informatieveiligheid.
- Investeren in AI-geletterdheid in lijn met AI-verordening.

computer- en netwerkactiviteiten in een organisatie. Loginformatie van applicaties en apparaten in het bedrijfsnetwerk wordt verzameld en onderzocht op afwijkende zaken.

5.4 Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW)

Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW) dragen bij aan een veiliger en weerbaarder Nederland, want betrouwbare informatie ondersteunt de besluitvorming en is de basis van het handelen en de samenwerking.

Door het realiseren van een goede informatiepositie in het netwerk ontstaat er een actueel beeld van kwetsbaarheden en dreigingen die tot incidenten kunnen leiden. Deze informatiepositie is essentieel om effectief en efficiënt op te treden bij incidenten, rampen, crisis en bij de voorbereiding hierop. Daarnaast is het terugdringen van risico's en het sturen en verantwoorden daarop ook mogelijk bij een goede informatiepositie. Om informatiegestuurd werken mogelijk te maken is het van belang dat er gegevensuitwisseling plaatsvindt binnen de veiligheidsregio, met partners en landelijk, met andere veiligheidsregio's en met de Rijksoverheid.

Het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) is de plek binnen VRGZ waar veel gegevens worden ontsloten. Die informatie komt van de eigen organisatie, van gemeenten en van externe partners. Door betekenis te geven aan informatie kunnen we een crisis meer zien aankomen of zelfs voorspellen en dus sneller handelen. Dit betekent dat we constant monitoren wat er gebeurt in de maatschappij.

Binnen de operationele processen van zowel de ambulancezorg als de brandweer is informatiegestuurd werken structureel verankerd. Hulpverleners beschikken in voertuigen en tijdens incidenten over realtime informatie via digitale systemen en kaartlagen. Deze werkwijze stelt hen in

staat om sneller en adequater te reageren, risico's nauwkeuriger in te schatten en veiliger en efficiënter op te treden. Variërend van alarmering en aanrijroutes tot inzetkeuzes, opschaling en samenwerking met ketenpartners.

AI speelt een steeds grotere rol bij het analyseren van informatie. Hierdoor kunnen we processen slimmer inrichten en capaciteit beter benutten. Denk aan voorspellingen van drukte, inzetplanning en het minimaliseren van responstijden door betere positionering van repressieve medewerkers en voertuigen. We zijn daarbij proactief en innovatief en we oriënteren ons op de wereld om ons heen.

Wat willen we bereiken?

- VRGZ-brede, betrouwbare en actuele informatie als basis voor onder andere incidentbestrijding, voorbereiding op crises en het nemen van snellere, effectievere maatregelen.
- Vroegtijdige signalering en alertering door informatie via het VIK-portaal aan te bieden binnen de veiligheidsregio en aan netwerkpartners.
- Regionale en landelijke beeldvorming versterken door informatie-uitwisseling met en aansluiting op het landelijke KCR2 en VIK's van de andere veiligheidsregio's.
- De paraatheid moet worden vergroot door datagedreven inzet van mensen en voertuigen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Inbedden van onderdelen uit de landelijke IGV-architectuur (Masterprogramma IV 2025–2030).
- Doorontwikkeling van het VIK-portaal tot een robuust en veilig ICT-systeem.
- Afspraken maken over het verzamelen, opslaan, verwerken en delen van vertrouwelijke informatie binnen de organisatie en binnen het netwerk van crisispartners.
- Informatiegestuurd optreden binnen de brandweer en ambulancezorg versterken door informatie te laten aansluiten op de werkpraktijk (bijvoorbeeld door het aanbieden van dashboards en kaartlagen) en te investeren in datavaardigheid van medewerkers.

5.5 Missiekritische communicatie

Missiekritische communicatie is van groot belang om de veiligheid en weerbaarheid van Nederland 24/7 te waarborgen. Openbare orde- en veiligheidsdiensten moeten in de uitvoering van hun taken kunnen vertrouwen op een robuust en toekomstbestendig communicatiesysteem zodat zij zo optimaal mogelijk met elkaar kunnen communiceren, ook in tijden van crises. VMX is de opvolger van het huidige C2000-systeem. De techniek achter C2000 is verouderd en biedt geen innovatiemogelijkheden.

We zien ook nu al dat missiekritische communicatieapparatuur steeds meer integreert in gecombineerde systemen. Dit vergt een meer geïntegreerde aanpak van het beheer van deze systemen en die van

andere ICT-apparatuur zoals laptops, telefoon en tablets. Zo kunnen we efficiënt blijven werken en informatiebeveiliging op orde houden.

Wat willen we bereiken?

- Betrouwbare, veilige en geïntegreerde communicatievoorzieningen moeten beschikbaar zijn voor ambulancezorg, brandweer en crisisbeheersing.
- Een beheerstrategie die aansluit op de trend van integratie van VMX, NCV (Noodcommunicatievoorziening), Push-to-Talk en mobiele apparatuur.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Landelijke ontwikkelingen volgen en samen met partners toewerken naar een gezamenlijke ambitie richting 2030.
- Tegelijkertijd versterken we regionaal waar nodig onze eigen robuustheid om noodcommunicatie tussen hulpdiensten te blijven garanderen.
- Integratie van beheer van missiekritische communicatieapparatuur met beheer van andere ICT-apparatuur.

6

Paragrafen

6 Paragrafen

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van VRGZ beschreven. Voor het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar bijlage 8.5 Financiële spelregels.

6.1.1 Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Streefwaarde eigen vermogen (5% van de baten)	3.802	3.997	4.067	4.126
Algemene reserve rampenbestrijding	1.069	1.070	1.070	1.070
Percentage eigen vermogen van de baten	1,41%	1,34%	1,32%	1,30%

Tabel 6.1: algemene reserve C&R

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen. Indien positieve resultaten behaald worden geldt als uitgangspunt dat dit resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke streefwaarde.

Het saldo van de algemene reserve is lager dan de streefwaarde van 5%. Door de late vaststelling van de cao valt de indexering op de gemeentelijke bijdrage relatief laag uit, waardoor in 2027 een incidenteel negatief resultaat van € 1.548.000,- ontstaat dat wordt gedekt uit de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit (algemene reserve rampenbestrijding). De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit van het programma C&R is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 6.1.2 Risico's) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor vanuit de deelnemende gemeenten gecompenseerd dienen te worden om zodoende de continuïteit van haar kerntaken te borgen dan wel vanuit het Algemeen Bestuur een opdracht krijgen tot een taakstelling die, zoals de afgelopen jaren al kenbaar is gemaakt de kerntaken zal raken.

Programma RAV

De reserve van de RAV ziet er als volgt uit:

Reserve aanvaardbare kosten RAV Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
De minimale norm is 10% van de baten	4.083	4.083	4.083	4.083
De streefwaarde is 15% van de baten	6.124	6.124	6.124	6.124
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.887	2.887	2.887	2.887
Percentage eigen vermogen van de baten	7%	7%	7%	7%

Tabel 6.2: reserve aanvaardbare kosten RAV

Cijfermatig haalt AZGZ de minimale norm van 10% van de baten niet. Dit wordt veroorzaakt doordat AZGZ de afgelopen jaren niet in staat is geweest structureel positieve resultaten te behalen.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit (reserve aanvaardbare kosten RAV) is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculerde risico's te dekken (zie paragraaf 6.1.2 Risico's).

6.1.2 Risico's

In tabel 6.3 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen *€ 1.000,-	Verwachtingswaarde afzonderlijke risico's	Noodzakelijke risicocapaciteit VRGZ	Noodzakelijke risicocapaciteit RAV	Noodzakelijke risicocapaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.775	469	52	417
Maatschappelijke risico's	1.025	338	107	230
Economische risico's	2.505	527	200	326
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	9.575	3.678	1.198	2.480
Totaal	14.880	5.012	1.557	3.453

Tabel 6.3: samenvatting risico's

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in tabel 6.4 de tien grootste risico's weergegeven.

Wijzigingen ten opzichte van het overzicht in de jaarrekening 2025

Ten opzichte van de jaarrekening zijn de risico's met betrekking tot de kapitaallasten vastgoed en het verduurzamen vastgoed beoordeeld. Voor beide risico's is het kans-percentages verlaagd, wat heeft geleid tot een lager geraamd risicobedrag. Als gevolg hiervan valt het risico met betrekking tot de kapitaallasten vastgoed niet langer binnen de top 10 van grootste risico's. Het risico verduurzamen vastgoed is uit de lijst met risico's gehaald omdat hiervoor jaarlijkse dekking beschikbaar is gekomen en daarmee het risico zoals eerder was opgenomen niet meer actueel is.

Frauderisicoanalyse

VRGZ heeft beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en er is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	<p>PFAS</p> <p>De Rijksoverheid wil inzicht krijgen in hoeverre er in Nederland PFAS vervuiling is. Zodra op onze locaties een significante hoeveelheid PFAS in de bodem wordt gevonden, kan dit resulteren tot maatregelen die kosten met zich meebrengen voor de VRGZ en/of de individuele gemeenten.</p>	2.500 x 0,3	750	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locaties laten onderzoeken en uitwerken naar actieplan ▪ Landelijke ontwikkelingen volgen, met name financiering en vervolgstappen ▪ Blusmiddelen met PFAS worden niet meer gebruikt
2	<p>PTSS, Verzuim, Arbo</p> <p>Door verzuim om verschillende redenen geen inzetbaarheid van personeel maar wel (op)lopende kosten. PTSS bekend bij aantal medewerkers en gezien de aard van de organisatie zijn nieuwe gevallen in de toekomst niet uit te sluiten.</p>	1.500 x 0,5	750	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Managers meenemen in hoogte verzuim en monitoring verzuimgevallen ▪ Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren ▪ Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling opstellen zodat per soort re-integreerder een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden ▪ Actief arbobeleid, zoals vormgegeven in TCO en BOT teams

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
3	<p>Cybercriminaliteit/beveiligingsincident Cybercriminaliteit, beveiligingsincidenten en verstoringen van de organisatie en samenleving</p>	1.000 x 0,5	500	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ▪ Continuïteitsplan in werking ▪ Vitaal verklaring bij voldoen aan Cyberbeveiligingswet ▪ Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering ▪ Strengere controles inrichting automatisering ▪ Verdere verbetering ISO / NEN certificering ▪ Inzet AI gestuurde monitoring software ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-up en restore ▪ Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden VRGZ ▪ Ketensamenwerking ▪ Prospectieve risicoanalyse

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	<p>Arbeidsmarktkrapte</p> <p>Door arbeidsmarktkrapte niet en of niet volledig de toegewezen taken kunnen uitvoeren. Risico met name van toepassing op RAV waar op dit moment de voornaamste krapte zit. In de komende jaren door vergrijzing zowel bij de RAV als VRGZ-functies die ingevuld moeten worden.</p>	750 x 0,5	375	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijdig bespreken met zvv ▪ Zorgcoördinatie ▪ Tijdig schakelen met ketenpartners (ziekenhuizen) om met elkaar keten sterk te houden ▪ Automatiseren van repeterende taken, inzetten van chatbots, maken van gespreksverslagen, inzet AI-tools. ▪ Aanpassing arbeidsvoorwaarden ▪ Inzet externe wervingsbureaus ▪ Extra inzet op arbeidsmarktcommunicatie ▪ Extra formatie t.b.v. werving en selectie ▪ Ontwikkelen duurzaam inzetbaarheidsbudget ▪ Extra aandacht voor binden en boeien van medewerker (o.a. richtlijn bewust belonen)
5	<p>Meerkosten ontvlechting VRGZ/GGD</p> <p>Door de voorgenomen ontvlechting tussen de VRGZ en de GGD op het gebied van bedrijfsvoering ontstaat een risico op kosten die moeilijke in te schatten zijn zoals frictiekosten</p>	1.100 x 0,3	330	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenstellen van organisatieplan ▪ Onderzoeken verschillende scenario's ▪ Duidelijke afspraken maken overgangperiode
6	<p>Klimaatverandering C&R</p> <p>Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Repressie brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.</p>	500 x 0,5	250	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing ▪ Trainingen en oefenen scenario's ▪ Doorontwikkeling materieel

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
7	<p>Weerbaarheid eigen organisatie</p> <p>In het kader van de weerbare samenleving zijn veiligheidsregio's verplicht een weerbaarheidsplan te hebben en voorbereid te zijn op een noodsituatie om de bevolking van Nederland bij te staan. Om weerbaar te zijn als organisatie zijn vereisten gesteld, onduidelijk is nog hoe dekking van deze kosten uitvallen. Voor de organisatie betreft dit substantiële aanpassingen/werk.</p>	500 x 0,5	250	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Uitwerken mogelijke scenario's ▪ Opstellen protocollen
8	<p>CAO</p> <p>CAO/Loonontwikkelingen</p>	630 x 0,3	189	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijdig het gesprek voeren met zorgverzekeraars/ Gemeentes ▪ Bij vacature ruimte afwegen of invulling noodzakelijk is ▪ Aanspreken van algemene reserve
9	<p>Prijsstijgingen</p> <p>Prijsstijgingen, veel grote kostenuitzettingen waar niet persé dekking voor is:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cao-stijgingen, duurdere inhuur ▪ Huisvesting ▪ Meldkamerkosten en -ontwikkelingen. ▪ Stijging oefencentra ▪ Doorbelasting kosten VRGZ aan RAV 	375 x 0,5	188	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Langetermijn afspraken maken ▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur ▪ Toerekening model kostenverdeelsleutel voor doorbelasting VRGZ kosten aan RAV herzien
10	<p>BTW/VPB</p> <p>Construct met belastingdienst en GGD zal met het voorgenomen besluit tot ontvlechting op het gebied van bedrijfsvoering herzien moeten worden. Over de totstandkoming en hoe een dergelijke regeling uitpakt in de toekomst onzekerheid.</p>	220 x 0,7	154	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Knelpunten tijdig bespreken met accountant en belastingdienst ▪ Meenemen in plannen ontvlechting
Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			3.736	
Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			1.276	
Totale noodzakelijke risicocapaciteit			5.012	

Tabel 6.4: overzicht 10 grootste risico's

6.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De structurele exploitatieruimte in onderstaande tabel is in 2025 t/m 2030 nihil doordat de positieve resultaten in de exploitatie incidenteel van aard zijn. Incidentele lasten en vrijval van de bestemde reserves worden niet meegenomen in de berekening van de kengetallen.

Kengetallen	Realisatie 2025	Gew. Begr. 2026	Begro- ting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Netto schuldquote	41%	43%	60%	64%	67%	62%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	41%	43%	60%	64%	67%	62%
Solvabiliteitsratio	11%	9%	6%	5%	5%	5%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Tabel 6.5: kengetallen

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven

In overeenstemming met het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investerings worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investerings in gebouwen

VRGZ heeft ultimo 2026 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door VRGZ. Investerings in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investerings in gebouwen die eigendom zijn van VRGZ worden bij VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investerings in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert VRGZ een meerjarig investeringsplan dat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een verwachting opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren. Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting, maar dit is niet haalbaar vanwege inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Ambitieniveau

VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat wordt de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) gehanteerd voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Herziening meerjarenonderhoudsplan

Het MJOP van VRGZ wordt elke vijf jaar herzien door een onafhankelijke partij. In 2023 heeft Heijmans Energie Services inspecties uitgevoerd in alle panden van VRGZ en is de benodigde jaarlijkse dotatie vastgesteld. Conform besluit worden de meerkosten van € 619.000,- per jaar tot en met

2027 volledig gefinancierd uit de daarvoor bestemde reserve herziening MJOP.

Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

6.3 Financiering

6.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is niet toegestaan.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. VRGZ voert een risicomijdend beleid.

Voor VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

6.3.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven (bedragen x € 1.000,-).

Renteschema (bedragen * €1.000,-)	2027
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.405
b. De externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en -baten	1.405
c. De rente die aan taakvelden moet worden doorberekend/toegerekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.405
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.405
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) (1,25%)	856
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-549

Tabel 6.6: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van navolgend schema lijkt VRGZ niet binnen de norm voor de kasgeldlimiet te blijven en zullen op het moment dat de investeringen worden gerealiseerd langlopende leningen moeten worden aangetrokken.

Kasgeldlimiet (bedragen * € 1.000,-)	1e kwtr 2027	2e kwtr 2027	3e kwtr 2027	4e kwtr 2027
Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)	116.935	116.935	116.935	116.935
1 Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
- in bedrag	9.589	9.589	9.589	9.589
2 Omvang vlottende korte schuld	25.127	25.127	25.127	25.127
3 Vlottende middelen	20.184	20.184	20.184	20.184
Toets kasgeldlimiet				
4 Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	4.943	4.943	4.943	4.943
Toegestane kasgeldlimiet (1)	9.589	9.589	9.589	9.589
Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 - 4)	4.646	4.646	4.646	4.646

Tabel 6.7: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. VRGZ blijft binnen de norm van de Wet Fido⁷.

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)		Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
1	Renteherziening	0	0	0	0
2	Aflossingen	500	500	500	500
3	Renterisico (1+2)	500	500	500	500
4	Renterisiconorm	23.387	24.152	24.436	24.672
5a	Ruimte onder renterisiconorm	22.887	23.652	23.936	24.172
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal (lasten + stortingen reserves)	116.935	120.761	122.178	123.358
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm (4a x 4b)	23.387	24.152	24.436	24.672

Tabel 6.8: renterisiconorm

⁷ Wet Financiering decentrale overheden

7

Financiële begroting

7 Financiële begroting

In hoofdstuk 7 wordt aan de hand van de balans en de overzichten baten en lasten uiteengezet wat voor 2027 tot en met 2030 verwacht wordt. Ook wordt het verloop van de reserves en voorzieningen uiteengezet en wordt de meerjaren-investeringsplanning weergegeven.

7.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Het overzicht van baten en lasten van VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV.

Overzicht baten en lasten VRGZ (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	39.588	39.588	39.588
Rijksbijdragen	11.783	9.997	11.996	11.996	11.996	11.996
Gemeentelijke bijdragen	51.544	53.946	59.226	63.052	64.469	65.649
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	4.457	4.457	4.457
Overige opbrengsten	2.084	1.707	1.668	1.668	1.668	1.668
Totaal baten	104.391	106.488	116.935	120.761	122.178	123.358
Lasten						
Personeelslasten	76.829	80.798	87.929	88.757	89.185	89.455
Kapitaallasten	8.207	9.014	9.611	10.742	11.652	12.562
Overige bedrijfslasten	19.562	18.040	20.765	20.765	20.765	20.765
Rentebaten en -lasten	-72	287	576	576	576	576
Totaal lasten	104.526	108.139	118.881	120.840	122.178	123.358
Saldo van baten en lasten	-135	-1.651	-1.946	-79	0	0
Toevoegingen reserves	367	0	221	0	0	0
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	79	0	0
Geraamd resultaat	182	-422	-1.548	0	0	0

Tabel 7.1: overzicht baten en lasten veiligheidsregio

7.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma Crisis- en Rampenbestrijding.

Overzicht baten en lasten Programma C&R (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Rijksbijdragen	10.437	9.712	11.196	11.196	11.196	11.196
Gemeentelijke bijdragen	51.544	53.946	59.226	63.052	64.469	65.649
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	4.457	4.457	4.457
Overige opbrengsten	1.506	1.222	1.227	1.227	1.227	1.227
Totaal baten	67.141	69.129	76.106	79.932	81.349	82.529
Lasten						
Personeelslasten	48.161	51.163	56.397	57.225	57.653	57.923
Kapitaallasten	6.579	7.217	7.885	9.016	9.926	10.836
Overige bedrijfslasten	12.948	12.113	13.194	13.194	13.194	13.194
Rentebaten en -lasten	-72	287	576	576	576	576
Totaal lasten	67.616	70.780	78.052	80.011	81.349	82.529
Saldo van baten en lasten	-475	-1.651	-1.946	-79	0	0
Toevoegingen reserves	367	0	221	0	0	0
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	79	0	0
Geraamd resultaat	-158	-422	-1.548	0	0	0

Tabel 7.2: overzicht baten en lasten programma C&R

Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 voor de gemeentelijke bijdrage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit (zie ook [paragraaf 2.5.3](#)). Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting, wat resulteert in een negatief resultaat van € 1.548.000,-. De nacalculatie over 2025 zal worden meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028, waardoor de meerjarige begroting weer sluitend is. Het negatieve resultaat van € 1.548.000,- wordt in 2027 ten laste gebracht van de algemene reserve.

7.2.1 Toelichting verschillen begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de gewijzigde begroting 2026 en de begroting 2027. De meeste afwijkingen zijn een gevolg van de toegepaste indexering conform de financiële spelregels. Daar waar de afwijking een andere oorzaak heeft, lichten we dit toe.

De toelichting die leidde tot de gewijzigde begroting 2026 is opgenomen in [bijlage 8.3.1](#) Begrotingsverschuivingen Crisis- en Rampenbestrijding.

Bedragen x € 1.000,-

BATEN				
	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Subsidies Rijk	10.437	9.712	11.196	1.484
Bijdrage deelnemende gemeenten	51.544	53.946	59.226	5.280
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	208
Overige opbrengsten	1.506	1.222	1.227	5
Totaal baten	67.141	69.129	76.106	6.977

Tabel 7.3: baten programma C&R

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Subsidies Rijk	10.437	9.712	11.196	1.484

Tabel 7.4: Subsidies Rijk

In juli 2024 is bekend geworden dat op specifieke uitkeringen, waaronder ook de BDuR valt, met ingang van 2026 een budgetkorting van 10% van toepassing is. Zie hiervoor ook [paragraaf 2.5.2](#).

In 2027 ontvangt VRGZ via de BDuR een bijdrage van € 900.000,- voor de versterking van de regionale weerbaarheid. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld om te waarborgen dat veiligheidsregio's zowel de nieuwe taken als hun reguliere kerntaken adequaat kunnen blijven uitvoeren. Daarnaast stelt het Rijk € 48.000,- beschikbaar voor de uitvoering van de PTSS-regeling en de begeleiding van medewerkers met PTSS. Deze financiering geldt in eerste instantie voor de periode 2026 tot en met 2028.

Het resterende verschil wordt veroorzaakt door verwachte indexeringen over 2026 en 2027.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Bijdrage deelnemende gemeenten	51.544	53.946	59.226	5.280

Tabel 7.5: Bijdrage deelnemende gemeenten

De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 5.280.000,- ten opzichte van de begroting 2026. Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door de indexering (€ 566.000,-). Deze bedraagt 1,05%⁸ conform de door het bestuur vastgestelde rekenmethodiek (zie ook [bijlage 8.5](#) Financiële spelregels). Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit. Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting (zie ook [paragraaf 2.5.3](#)).

De gehanteerde rekenmethodiek heeft in deze situatie een negatief effect op de algemene reserve. Het verschil tussen het indexpercentage dat op basis van de feitelijke cao-ontwikkelingen nodig was geweest (3,92%) en het formeel vastgestelde indexpercentage (1,05%) veroorzaakt deze impact van € 1.548.236,-. De afgesproken methodiek schrijft voor dat dit verschil incidenteel opgevangen moet worden door VRGZ. In de index 2028 worden de loonontwikkelingen verrekend en zo vanaf 2028 structureel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage.

Daarnaast neemt de bijdrage toe als gevolg van stijgende kosten op het gebied van huisvesting, onderhoud, informatievoorziening, materieel, PTSS en financiering. Deze kostenontwikkelingen zijn toegelicht in hoofdstuk 2 tot en met 5 en worden waar relevant nader uiteengezet in deze paragraaf en in paragraaf 8.1.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	208

Tabel 7.6: Opbrengsten bedrijfsvoering

VRGZ verzorgt de ondersteunende dienstverlening aan GGD GZ. In 2027 stijgt de doorbelasting conform indexering met € 208.000,-. In de financiële begroting 2027 is nog geen rekening gehouden met de financiële consequenties van een eventuele ontvlechting van deze samenwerking (zie ook [paragraaf 2.4.6](#)).

⁸ Een gewogen percentage op basis van personele index (5,7%) en materiële index (2,5%) + de nacalculatie over 2025 (-3,69%)

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN				
	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Personeelslasten	48.161	51.163	56.397	5.234
Kapitaallasten	6.579	7.217	7.885	668
Overige bedrijfslasten	12.948	12.113	13.194	1.081
Rentebaten	-72	287	576	289
Totaal lasten	67.616	70.780	78.052	7.272

Tabel 7.7: bedrijfskosten programma C&R

Let op: onderstaande toelichtingen sluiten aan op de beleidsinformatie in de hoofdstukken 2 tot en met 5. Wij adviseren deze onderdelen in onderlinge samenhang te lezen en te beoordelen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Personeelslasten	48.161	51.163	56.397	5.234

Tabel 7.8: personeelslasten

De stijging van de personeelslasten wordt onder andere veroorzaakt door de indexatie van de lonen conform de vastgestelde rekenmethodiek in de financiële spelregels (zie [bijlage 8.5](#) Financiële spelregels).

Omdat VRGZ goed werkgeverschap centraal stelt, is het noodzakelijk één vast aanspreekpunt binnen de organisatie beschikbaar te hebben om medewerkers passende ondersteuning te bieden na impactvolle gebeurtenissen. Maar het is ook iemand die medewerkers van begin tot eind kan begeleiden bij werk gerelateerde complexe trajecten, zoals medische behandelingen, nazorg bij geweldsincidenten op straat, PTSS-aanvragen of verzekeringskwesties. Door deze vormen van hulpverlening te bundelen in één functie, wordt voorkomen dat medewerkers tussen wal en schip raken wanneer zij ondersteuning nodig hebben. Hiervoor is de functie van casemanager opgenomen (€ 108.000,-). Deze nieuwe functie wordt deels gedekt uit de extra BDuR-gelden voor PTSS (€ 48.000,-).

De resterende uitbreiding betreft de benodigde personele capaciteit voor de uitvoering van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde IV-strategie (€ 2.220.000,-). Deze investering maakt de structurele versterking van de informatievoorziening mogelijk. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan scenario 2 van de IV-strategie (zie ook [hoofdstuk 5](#)).

Scenario 2 richt zich op het op orde brengen en houden van de basis en biedt de eerste structurele volwassenheidsstap richting voorspelbaarheid, kwaliteit en betrouwbaarheid. Dit draagt bij aan continuïteit, organisatorische stabiliteit en een solide fundament voor informatiegestuurd werken.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Kapitaallasten	6.579	7.217	7.885	668

Tabel 7.9: kapitaallasten

VRGZ wordt geconfronteerd met aanzienlijke prijsstijgingen, waaronder 60% voor tankautosputten, 120% voor dienstvoertuigen en 40% voor materieelbussen over een periode van drie tot vijf jaar. Deze voorbeelden illustreren een bredere ontwikkeling, waarbij prijsstijgingen over de volle breedte worden ervaren. Als gevolg hiervan nemen de kapitaallasten toe met € 480.000,-. Als gevolg van de hoge prijsstijgingen ten opzichte van de reguliere prijsindexatie nemen de kapitaallasten de komende jaren sterker toe dan de beschikbare budgetten hiervoor (zie ook [paragraaf 2.5.3](#)).

Door in eerdere jaren investeringen uit te stellen en de levensduur van materieel te verlengen, is deze ontwikkeling lange tijd niet zichtbaar geweest. Hoewel de sterke kostenstijgingen in eerdere beleidsdocumenten al zijn gesignaleerd, zijn deze tot nu toe niet financieel vertaald. Door efficiënt om te gaan met kapitaalgoederen is de financiële impact de afgelopen jaren incidenteel intern opgevangen. Deze werkwijze heeft echter zijn grens bereikt en kan niet worden voortgezet zonder onder de minimale kwaliteitsnormen uit te komen (zie ook [paragraaf 2.5.4](#)).

De uitvoering van het Strategisch Plan Vastgoed leidt in 2027 tot een stijging van de kapitaallasten met € 189.000,-. Daartegenover staat een jaarlijkse ophoging van de gemeentelijke bijdrage met € 410.000,-, conform het door het Algemeen Bestuur vastgestelde regionaal huisvestingsonderzoek. Het resterende verschil wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve om toekomstige fluctuaties en tekorten op te vangen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Overige bedrijfslasten	12.948	12.113	13.194	1.081

Tabel 7.10: overige bedrijfslasten

Communicatieapparatuur

De stijging van de kosten voor communicatieapparatuur is grotendeels het gevolg van de ontwikkelingen vanuit de IV-strategie en het inbesteden van de IT-infrastructuur (zie ook [hoofdstuk 5](#)) en zijn toe te wijzen aan benodigde hard- en software (€ 100.000,-). In het kader van informatiebeveiliging zijn licenties opgewaardeerd om te voldoen aan het vereiste beveiligingsniveau (€ 130.000,-). Daarnaast is € 79.000,- verwerkt aan prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen binnen software die direct het primaire proces ondersteunt, waaronder het

vakbekwaamheidsmanagementsysteem, Precom P2000-alarmeringen en het ERP-systeem. Het resterende verschil wordt verklaard door de toegepaste indexering.

Huisvestingskosten

De prijsstijging van een aantal grote contractpartners leidt tot structureel hogere kosten voor onder andere schoonmaak en groenonderhoud (€ 140.000,-) en preventief en correctief onderhoud (€ 75.000,-), zoals nader toegelicht in [paragraaf 2.5.3](#). Het arbeidsintensieve karakter van de dienstverlening leidt ertoe dat contracten over een periode van twee jaar zijn geïndexeerd met minimaal 16%, terwijl op de bijbehorende budgetten een materiële index van 5,1% is toegepast.

De kostenontwikkeling op onderhoud is mede het gevolg van de relatief hoge leeftijd van een deel van het vastgoed, wat leidt tot een toename van het correctieve onderhoud. In combinatie met de beperkte beïnvloedbaarheid van deze kosten, staan de beschikbare budgetten onder druk.

Ook vallen de kosten voor gemeentelijke belastingen en heffingen hoger uit (€ 40.000,-). Het resterende verschil wordt veroorzaakt door indexering.

Overige bedrijfskosten

De doorbelasting naar AZGZ stijgt ten opzichte van 2026 met € 505.000,-. Dit is grotendeels het gevolg van de extra kosten die voortvloeien uit de IV-strategie en overige uitzettingen.

Om in 2027 de basis op het gebied van informatieveiligheid op orde te hebben, richt VRGZ zich op de landelijke aanbesteding en regionale implementatie van een Security Operations Centre (SOC, zie ook [paragraaf 5.3](#)). Daarnaast vinden in het kader van de IV-strategie security scans plaats en wordt specialistische expertise ingehuurd (€ 540.000,-).

De kosten stijgen verder door het lidmaatschap van het NIPV, vakbondsbijdragen en arbeidshygiëne. De bijdrage aan het NIPV, dat veiligheidsregio's ondersteunt met kennis, onderzoek, opleidingen en innovatie valt hoger uit dan in de begroting 2026 door uitbreiding van de dienstverlening. De overige stijging betreft reguliere indexatie.

Bedragen x € 1.000,-

Rentebaten en -lasten	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Rentebaten	-1.046	-805	-856	-51
Rentelasten	974	1.092	1.432	340
Totaal rentebaten en -lasten	-72	287	576	289

Tabel 7.11: rentebaten en -lasten

De rentelasten stijgen vanaf 2027 als gevolg van het aantrekken van een aanvullende lening van naar verwachting € 10 miljoen ter financiering van de geplande investeringsopgave in materieel en vastgoed. Dit bedrag is na aftrek van de intern doorbelaste rente.

Bedragen x € 1.000,-

Mutaties reserves	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Toevoegingen reserves	367	0	221	221
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	-610
Totaal mutaties reserves	317	1.229	398	-831

Tabel 7.12: mutaties reserves

In 2026 valt de bestemde reserve voor de korting op de BDuR vrij (€ 610.000,-). Om toekomstige investeringen in het vastgoed verantwoord te kunnen dekken heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het opbouwen van een egalisatiereserve (€ 221.500,-, zie ook [paragraaf 4.8](#)). Deze dotatie is noodzakelijk om de in de komende jaren te verwachten tekorten als gevolg van de nieuwbouw te kunnen opvangen en om de uitvoering van het huisvestingsplan te borgen.

Meerjarige mutaties

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Hiervoor is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,-, het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd (€ 540.000,- in 2028). Met ingang van 2029 zal het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uit gaan maken van de gemeentelijke bijdrage.

Conform het besluit van het Algemeen Bestuur wordt tot en met 2032 jaarlijks € 410.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage ter dekking van de kosten voor de uitvoering van het huisvestingsplan en de realisatie van nieuwe kazernes.

Als gevolg van de hoge prijsstijgingen ten opzichte van de reguliere indexatie nemen de kapitaallasten de komende jaren sterker toe dan de beschikbare budgetten (zie ook [paragraaf 2.5.3](#)). Deze ontwikkeling heeft een duidelijk meerjarig karakter. De kapitaallasten op materieel laten een cumulatieve stijging zien van € 500.000,- per jaar tot en met 2030. In eerdere jaren zijn investeringen uitgesteld en is de levensduur van materieel verlengd, waardoor deze kostenontwikkeling lange tijd niet zichtbaar was. Hoewel de stijgende kosten in eerdere beleidsdocumenten zijn gesignaleerd, zijn deze tot op heden niet structureel financieel vertaald.

IV-strategie

Op basis van de eerder geschetste visie heeft de VRGZ een IV-strategie ontwikkeld om te komen tot een digitale organisatie die robuust, wendbaar, veilig en toekomstbestendig is. Doel is dat de VRGZ onder alle omstandigheden betrouwbaar kan handelen en de maatschappelijke veiligheid kan waarborgen. Er is daarbij gekozen voor één centrale, samenhangende aanpak voor de periode 2026-2030. In de huidige programmabegroting is conform besluit van het Algemeen Bestuur scenario 2 van de IV-strategie financieel verwerkt. Deze strategie kent een oplopend karakter, zodat gefaseerd kan worden toegegroeid naar het noodzakelijke niveau. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage stijgt van € 2.562.000,- in 2027 naar € 4.088.000,- in 2030.

GHOR

De GHOR is een onderdeel van de begroting van VRGZ onder leiding van de DPG (Directeur Publieke Gezondheid). Het deel in de VRGZ-begroting 2027 dat voor de GHOR aangemerkt wordt bedraagt € 2.160.000,-.

7.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening

Overzicht baten en lasten Programma RAV (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	39.588	39.588	39.588
Rijksbijdragen	1.346	285	800	800	800	800
Overige opbrengsten	578	485	441	441	441	441
Totaal baten	37.250	37.359	40.829	40.829	40.829	40.829
Lasten						
Personeelslasten	28.668	29.635	31.532	31.532	31.532	31.532
Kapitaallasten	1.628	1.797	1.726	1.726	1.726	1.726
Overige bedrijfslasten	6.614	5.927	7.571	7.571	7.571	7.571
Totaal lasten	36.910	37.359	40.829	40.829	40.829	40.829
Saldo van baten en lasten	340	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	340	0	0	0	0	0

Tabel 7.13: baten en lasten programma RAV

7.3.1 Toelichting verschillen begroting 2027 en de begroting 2026

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de begroting 2027 en de begroting 2026. De toelichting die leidt tot de gewijzigde begroting 2026 is opgenomen in [bijlage 8.3.2](#) Begrotingsverschuivingen RAV. De RAV wordt gefinancierd via zorgverzekeraars. Dit betekent dat de begroting vooruitloopt op de vaststelling van het budget. De budgetten voor 2027 worden vastgesteld in het najaar 2026. Als gevolg van de afspraken die gemaakt worden met de zorgverzekeraars worden mogelijk aanpassingen gedaan in de begroting. Na vaststelling van de budgetten worden alleen budgettair neutrale begrotingsverschuivingen doorgevoerd, de overige ontwikkelingen worden verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Bedragen x € 1.000,-

BATEN				
	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	2.999
Rijksbijdragen	1.346	285	800	515
Overige opbrengsten	578	485	441	-44
Totaal baten	37.250	37.359	40.829	3.470

Tabel 7.14: baten programma RAV

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	2.999

Tabel 7.15: budget aanvaardbare kosten

Het Budget aanvaardbare kosten (BAK) stijgt in de begroting 2027 met € 2.999.000,-. Het BAK is aangepast aan de afspraken die met de zorgverzekeraars zijn gemaakt voor 2026 en de index is toegepast.

Voor de begroting 2027 is uitgegaan van een indexering van 2,68% op de personele kosten en 2,5% voor de materiële kosten. Daarnaast is de definitieve index van 2025 verwerkt in de begroting. In de begroting 2026 is uitgegaan van de voorlopige indexcijfers voor 2025; 4,18% voor personeel en 1,82% voor materiele kosten. De definitieve indexcijfers van 2025 zijn 5,18% voor personele kosten en 4,25% voor materiele kosten. Het aanpassen en toepassen van de index leidt tot een verhoging van € 1.542.000,-. De afspraken die gemaakt zijn met de zorgverzekeraars leiden tot een stijging in het budget van € 1.456.000,-. Deze stijging komt door afspraken die gemaakt zijn voor specialistisch vervoer voor GGZ-cliënten. Een onderaannemer die gespecialiseerd is in dit soort vervoer verzorgt deze ritten. De meerkosten die hiermee gepaard gaan worden vergoed door de zorgverzekeraar.

Daarnaast worden ambulances uitgerust met apparatuur voor troponinebepaling⁹. Patiënten met hartklachten kunnen door deze bepaling vaker thuis worden behandeld. De kosten voor verbruiksmaterialen van de troponinebepaling zijn opgenomen in de begroting. Ook is er een extra vergoeding voor de loonkosten van ambulancepersoneel. Bij de bekostiging van salarissen wordt per 2026 uitgegaan van schaal 60 trede 12, passend bij de daadwerkelijke lonen. Dit resulteert in een hogere S&B vergoeding.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Rijksbijdragen	1.346	285	800	515

Tabel 7.16: rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn in de begroting 2027 verhoogd met € 515.000,-. Hier valt de subsidie voor de FLO-regeling onder. 95% van de kosten die gemaakt worden voor de FLO (€ 542.000,-) worden vergoed via een subsidie vanuit het ministerie. Voorgaande jaren zijn de kosten voor de FLO gestegen. Om deze reden worden hogere inkomsten verwacht vanuit rijksbijdragen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Overige opbrengsten	578	485	441	-44

Tabel 7.17: overige opbrengsten

In de overige opbrengsten zijn de opbrengsten uit de samenwerking met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) opgenomen. Dit is een samenwerking op het gebied van scholingen en de gezamenlijke meldkamer. De verwachting is dat de hoogte van het bedrag € 44.000,- lager is dan in voorgaande jaren.

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN				
	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	28.668	29.635	31.532	1.897
Kapitaallasten	1.628	1.797	1.726	-71
Overige bedrijfslasten	6.614	5.927	7.571	1.644
Totaal lasten	36.910	37.359	40.829	3.470

Tabel 7.18: lasten

⁹ Een troponinebepaling is een bloedtest die laat zien of de hartspier schade heeft. Komt het eiwit troponine in het bloed voor, dan kan dat wijzen op een hartinfarct. Is de waarde normaal, dan kan iemand soms veilig thuisblijven.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Personeelslasten	28.668	29.635	31.532	1.897

Tabel 7.19: personeelslasten

De personeelskosten stijgen in de begroting 2027 harder dan de index van 2,68%. Dit komt door een toename in de kosten voor uitzendkrachten. De kosten voor eigen personeel stijgen weliswaar met 2,68% als gevolg van de loonindex, maar door krapte op de arbeidsmarkt is de formatie niet volledig. Hierdoor is de inhuur van uitzendkrachten noodzakelijk om het aantal afgesproken diensten te kunnen leveren voor zowel de rijdende dienst als de meldkamer. De verwachting is dat hier ook in 2027 sprake van zal zijn. De begroting voor de eigen formatie en uitzendkrachten is om deze reden aangepast op het beeld van voorgaande jaren.

Om de formatie zo goed mogelijk in te vullen wordt veel ingezet op het opleiden en behouden van medewerkers. Het faciliteren van deze opleidingen leidt tot hogere kosten. Daarnaast zijn de kosten voor de aanschaf en het wassen van kleding voor ambulancemedewerkers in de laatste jaren gestegen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Kapitaallasten	1.628	1.797	1.726	-71

Tabel 7.20: kapitaallasten

De kapitaallasten zijn in 2027 € 71.000,- lager dan in de begroting 2026. Dit komt door het doorschuiven van investeringen van 2025 en 2026 naar latere jaren. Door het doorschuiven van investering zijn de afschrijvingskosten in 2027 lager dan in de begroting is opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Vershil
Overige bedrijfslasten	6.614	5.927	7.571	1.644

Tabel 7.21: overige bedrijfslasten

Wagenpark en werkmaterieel

In de begroting 2027 stijgen de kosten voor het wagenpark en werkmaterieel met € 171.000,-. Dit is te wijten aan de stijgende prijzen voor onderhoud aan de voertuigen.

Communicatieapparatuur

Door de ingebruikname van nieuwe softwarepakketten en -licenties stijgen de kosten in de begroting 2027 met € 310.000,-. Met deze nieuwe softwarepakketten kan AZGZ de ambulances beter positioneren en spreiden over de regio om zo de aanrijtijden te verbeteren.

Onderhoudskosten voor ICT-apparatuur en overige kleine aanschaffingen van ICT- en communicatiemiddelen leiden tot een stijging in het budget van € 25.000,-.

Overige bedrijfskosten

De kosten voor doorbelastingen vanuit Bedrijfsvoering stijgen (€ 505.000,-). Dit wordt veroorzaakt door uitbreidingen in informatievoorziening om te kunnen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

Daarnaast maakt AZGZ gebruik van een onderaannemer voor het GGZ-vervoer. De laatste jaren is een stijging te zien in het aantal GGZ-ritten, waardoor de keuze gemaakt is om deze ritten door een gespecialiseerde vervoerder te laten rijden. Dit leidt tot hogere kosten (€ 270.000,-) en zorgt voor een betere dekking voor het spoedvervoer in de regio. Andere advieskosten, zoals kosten rondom de HKZ-audit, NEN7510, Push-to-Talk en andere projecten, zorgen voor een stijging van € 200.000,-. Kosten voor medische zaken en onderhoud aan medische apparatuur zijn gestegen. In de begroting 2027 leidt dit tot een verhoging van het budget met € 155.000,-.

7.4 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

Activa	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	61.156	61.123	82.058	88.722	93.750	88.936
Vlottende activa						
Debiteuren	3.273	3.273	3.273	3.273	3.273	3.273
Debiteuren openbare lichamen	170	170	170	170	170	170
Uitzettingen Rijksschatkist	15.201	15.201	15.201	15.201	15.201	15.201
Overige vorderingen	1.992	1.992	1.992	1.992	1.992	1.992
Nog in tarieven te verrekenen	0	0	0	0	0	0
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	2.060	0	0	0	0
	20.636	22.696	20.636	20.636	20.636	20.636
Liquide middelen	143	143	143	143	143	143
Overlopende activa	1.397	1.397	1.397	1.397	1.397	1.397
Totaal	83.332	85.359	104.234	110.898	115.926	111.112

Passiva	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste Passiva						
<i>Eigen vermogen*</i>						
Res. aanvaardbare kosten RAV	2.547	2.887	2.887	2.887	2.887	2.887
Subtotaal programma RAV	2.547	2.887	2.887	2.887	2.887	2.887
Algemene reserve C&R	3.197	2.617	1.069	1.069	1.069	1.069
Duurzaamheid	40	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve vastgoed	0	0	221	221	221	221
Versterking crisisbeheersing	1.607	1.607	1.607	1.607	1.607	1.607
Herziening MJOP	1.317	698	79	0	0	0
Incidentele dekking korting BDuR	610	0	0	0	0	0
Subtotaal programma C&R	6.771	4.922	2.976	2.897	2.897	2.897
<i>Resultaat</i>	182	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	9.500	7.809	5.863	5.784	5.784	5.784
Voorzieningen						
Groot onderhoud	3.710	2.875	1.304	1.814	2.186	2.108
Niet-actieven	1.064	517	192	73	15	0
Verlofsparen	4.048	4.148	4.248	4.348	4.448	4.548
	8.822	7.540	5.744	6.235	6.649	6.656
Langlopende leningen	53.000	58.000	67.500	67.000	66.500	66.000
Vlottende Passiva						
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	0	13.117	19.869	24.983	20.662
Kortlopende schulden	8.508	8.508	8.508	8.508	8.508	8.508
Overlopende passiva	3.502	3.502	3.502	3.502	3.502	3.502
Totaal	83.332	85.359	104.234	110.898	115.926	111.112
EMU-saldo **	3.687	-2.900	-24.677	-6.252	-4.614	4.820

Tabel 7.22: verwachte balanspositie

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2026 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2025 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS

7.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves

Reserves							
Bedragen * € 1.000,-	Stand	Storting	Onttrekking	Verwachting ultimo			
	eind 2026	2027	2027	2027	2028	2029	2030
Algemene reserve C&R	2.617	0	1.548	1.069	1.069	1.069	1.069
Reserve aanvaardbare kosten	2.887	0	0	2.887	2.887	2.887	2.887
Egalisatiereserve vastgoed	0	221	0	221	221	221	221
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing *	1.607	0	0	1.607	1.607	1.607	1.607
Bestemde reserve herziening MJOP	698	0	619	79	0	0	0
Bestemde reserve incidentele dekking korting BDuR	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves	7.809	221	2.167	5.863	5.784	5.784	5.784

Tabel 7.23: stand en verloop reserves

Het negatieve resultaat over 2027 van € 1.548.000,- wordt ten laste gebracht van de algemene reserve C&R (zie ook [paragraaf 2.5.3](#)).

De exacte jaarlijkse uitnutting van de bestemde reserve versterking crisisbeheersing is lastig te voorspellen. Vaststaat echter dat deze middelen de komende jaren worde ingezet voor de versterking van de crisisorganisatie en de uitvoering van de IV-strategie. De onderliggende opgaven zijn bestuurlijk vastgesteld en leiden onvermijdelijk tot toekomstige uitgaven. In 2026 is een concreet bestedingsplan beschikbaar, de definitieve invulling is echter afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming rond de begroting 2027.

De jaarlijkse toevoeging aan of onttrekking uit de egalisatiereserve is afhankelijk van diverse variabelen, zoals het vervangingsjaar en de hoogte van de investering. Vanwege deze onzekerheden zijn in de meerjarenraming geen mutaties opgenomen in de tabel.

Voorzieningen							
Bedragen * € 1.000,-	Stand eind	Storting	Onttrekking	Verwachting ultimo			
	2026	2027	2027	2027	2028	2029	2030
Voorziening groot onderhoud	2.875	1.953	3.524	1.304	1.814	2.186	2.108
Voorziening niet actieven	517	0	325	192	73	15	0
Voorziening verlofsparen	4.148	200	100	4.248	4.348	4.448	4.548
Totaal voorzieningen	7.540	2.153	3.949	5.744	6.235	6.649	6.656

Tabel 7.24: stand en verloop voorzieningen

7.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht

Het BBV definieert incidentele baten en lasten als volgt: Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingsaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Incidentele baten en lasten VRGZ	2027	2028	2029	2030
Bedragen * € 1.000,-				
Vrijval reserve herziening MJOP	619	79	0	0
Totaal incidentele baten	619	79	0	0
Incidentele lasten	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	619	79	0	0

Tabel 7.25: incidentele baten en lasten VRGZ

7.7 Investeringsplanning

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2025	Begro- ting 2026	Gew. Begroting begr. 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Sector Brandweer							
Automatisering	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	111	990	1.101	1.100	0	1.073	32
Vakbekwaamheidsmiddelen	0	0	0	0	63	0	0
<i>Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)</i>							
Ademlucht	198	0	198	513	0	2.467	100
Repressieve kleding	284	160	444	197	177	459	4
Totaal PBM	482	160	642	710	177	2.926	104
<i>Voer- en vaartuigen</i>							
Voertuigen	289	2.098	2.387	4.313	9.446	6.080	1.645
Bepakkingen voertuigen	100	355	455	936	965	118	0
Vaartuigen	0	705	705	565	0	0	0
Bepakkingen vaartuigen	0	45	45	134	0	0	0
Containers	0	0	0	0	1.050	0	0
Totaal voertuigen	389	3.203	3.592	5.948	11.461	6.198	1.645
Totaal sector Brandweer	982	4.353	5.335	7.758	11.701	10.197	1.781
Sector Risico- en crisisbeheersing							
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Automatisering	60	0	60	26	20	15	0
Totaal sector Risico- en crisisbeheersing	60	0	60	26	20	15	0

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2025	Begr 2026	Gew. begr. 2026	Begr 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Sector RAV							
Automatisering	158	0	158	0	0	0	20
Verbindingsmidd. & comm.techn.	0	80	80	122	0	70	0
Repressieve kleding	280	0	280	400	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris medisch	213	60	273	5	0	1.573	1.440
Verbouwingen	0	0	0	0	0	0	0
Voertuigen	460	2.078	2.538	2.438	1.173	2.023	707
Totaal sector RAV	1.111	2.218	3.329	2.965	1.173	3.666	2.167
Ondersteunende diensten							
Automatisering	427	489	916	785	587	1.262	414
Inventaris	67	128	195	131	133	136	139
Voertuigen	0	0	0	0	0	43	0
Vastgoed							
Verbouwingen	75	244	319	2.497	149	152	155
Gebouwen	0	0	0	5.200	2.660	0	0
Terreinen	0	0	0	1.250	0	0	1.700
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering	569	861	1.430	9.863	3.529	1.593	2.408
Totaal investeringsplanning	2.722	7.432	10.154	20.612	16.423	15.471	6.359

Tabel 7.26: investeringsplanning

8

Bijlagen

8 Bijlagen

8.1 Bijdragen deelnemende gemeenten

In juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om met ingang van 2027 de verdeling van de gemeentelijke bedrage over de gemeenten te baseren op het aandeel in het subcluster Crisisbeheersing en brandweer in het Gemeentefonds (zie ook paragraaf 2.5.1). Dit leidt tot onderstaande herverdeling. Voor de eerste 5 jaren is een niet-lineair ingroeimodel van toepassing.

Gemeenten	Aandeel subcluster Gemeentefonds	Bijdrage 2026	Correctie nieuwe verdeel systematiek	Bijdrage na herverdeling
Berg en Dal	5.77%	3.117.319	-5.753	3.111.566
Beuningen	4.23%	1.895.417	386.142	2.281.559
Buren	4.88%	2.878.319	-246.900	2.631.419
Culemborg	4.86%	2.636.738	-14.663	2.622.075
Druten	3.30%	1.453.536	327.603	1.781.139
Heumen	2.68%	1.623.883	-180.781	1.443.102
Maasdriel	4.35%	2.369.157	-22.122	2.347.035
Neder-Betuwe	3.71%	2.182.799	-180.051	2.002.748
Nijmegen	35.26%	18.738.865	280.460	19.019.325
Tiel	6.73%	3.566.205	62.692	3.628.897
West Betuwe	8.72%	5.325.396	-622.893	4.702.503
West Maas en Waal	3.66%	1.937.741	38.974	1.976.715
Wijchen	6.46%	3.428.668	58.838	3.487.506
Zaltbommel	5.39%	2.791.475	118.454	2.909.929
Totaal	100,00%	53.945.518	0	53.945.518

Tabel 8.1: overzicht herverdeling gemeentelijke bijdrage

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage na herverdeling	Ingroei bijdrage 2027	Index 2027 (1,05%)	Nazorg en PTSS	Vervanging vastgoed	Extreme prijs stijgingen	Kapitaal lasten materieel	Rente lasten	IV-strategie	Licenties kantoor automatisering	Vakbe kwaam heid	Bijdrage 2027
Berg en Dal	5.77%	3.111.566	0	32.671	3.461	23.649	26.936	23.072	16.439	147.776	7.499	23.072	3.416.141
Beuningen	4.23%	2.281.559	-289.064	23.956	2.538	17.340	19.751	16.918	12.054	108.357	5.498	16.918	2.215.825
Buren	4.88%	2.631.419	116.750	27.630	2.926	19.999	22.780	19.512	13.902	124.972	6.341	19.512	3.005.743
Culemborg	4.86%	2.622.075	6.062	27.532	2.916	19.928	22.699	19.442	13.853	124.529	6.319	19.442	2.884.797
Druuten	3.30%	1.781.139	-223.534	18.702	1.981	13.537	15.419	13.207	9.410	84.590	4.292	13.207	1.731.950
Heumen	2.68%	1.443.102	70.972	15.153	1.605	10.968	12.493	10.700	7.624	68.536	3.478	10.700	1.655.331
Maasdriel	4.35%	2.347.035	5.277	24.644	2.610	17.838	20.318	17.403	12.400	111.466	5.656	17.403	2.582.050
Neder-Betuwe	3.71%	2.002.748	107.948	21.029	2.228	15.221	17.338	14.850	10.581	95.115	4.826	14.850	2.306.734
Nijmegen	35.26%	19.019.325	0	199.703	21.154	144.552	164.648	141.026	100.481	903.273	45.834	141.026	20.881.022
Tiel	6.73%	3.628.897	0	38.103	4.036	27.581	31.415	26.908	19.172	172.345	8.745	26.908	3.984.110
West Betuwe	8.72%	4.702.503	222.416	49.376	5.230	35.740	40.709	34.869	24.844	223.333	11.332	34.869	5.385.221
West Maas en Waal	3.66%	1.976.715	0	20.756	2.199	15.024	17.112	14.657	10.442	93.879	4.764	14.657	2.170.205
Wijchen	6.46%	3.487.506	0	36.619	3.879	26.507	30.191	25.859	18.425	165.630	8.404	25.859	3.828.879
Zaltbommel	5.39%	2.909.929	-16.827	30.554	3.237	22.116	25.191	21.577	15.373	138.199	7.012	21.577	3.177.938
Totaal	100,00%	53.945.518	0	566.428	60.000	410.000	467.000	400.000	285.000	2.562.000	130.000	400.000	59.225.946

Tabel 8.2: overzicht gemeentelijke bijdrage 2027

* betreft het aandeel in het subcluster Crisisbeheersing en brandweer in het Gemeentefonds uit de meicirculaire 2025

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage 2027	Mutatie ingroei bijdrage 2028	Nacalculatie Index 2025	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten materieel	Herziening MJOP	IV-strategie	Bijdrage 2028
Berg en Dal	5.77%	3.416.141	0	89.302	23.649	28.840	31.147	47.759	3.636.838
Beuningen	4.23%	2.215.825	76.070	65.480	17.340	21.147	22.839	35.019	2.453.720
Buren	4.88%	3.005.743	-33.527	75.522	19.999	24.389	26.341	40.389	3.158.856
Culemborg	4.86%	2.884.797	0	75.255	19.928	24.303	26.247	40.246	3.070.776
Druten	3.30%	1.731.950	55.883	51.119	13.537	16.509	17.829	27.339	1.914.166
Heumen	2.68%	1.655.331	-20.381	41.417	10.968	13.375	14.446	22.150	1.737.306
Maasdriel	4.35%	2.582.050	0	67.360	17.838	21.754	23.494	36.024	2.748.520
Neder-Betuwe	3.71%	2.306.734	-31.000	57.478	15.221	18.563	20.048	30.740	2.417.784
Nijmegen	35.26%	20.881.022	0	545.854	144.552	176.283	190.385	291.924	22.230.020
Tiel	6.73%	3.984.110	0	104.149	27.581	33.635	36.326	55.699	4.241.500
West Betuwe	8.72%	5.385.221	-63.872	134.962	35.740	43.586	47.072	72.178	5.654.887
West Maas en Waal	3.66%	2.170.205	0	56.732	15.024	18.321	19.787	30.340	2.310.409
Wijchen	6.46%	3.828.879	0	100.091	26.507	32.324	34.910	53.529	4.076.240
Zaltbommel	5.39%	3.177.938	16.827	83.515	22.116	26.971	29.129	44.664	3.401.160
Totaal	100,00%	59.225.946	0	1.548.236	410.000	500.000	540.000	828.000	63.052.182

Tabel 8.3: verloop gemeentelijke bijdrage 2027 – 2030

Let op: de in de tabel opgenomen mutatie van de ingroei bijdrage wijkt af van de ingroei bijdrage zoals weergegeven in het Eindrapport kostenverdeelsleutel VRGZ. In de tabel is de jaar-op-jaar mutatie verwerkt, omdat de uitkomst anders niet rekenkundig aansluit bij de in het eindrapport vastgestelde uitgangspunten. **Per saldo** sluit de ingroei bijdrage wel aan bij de bedragen uit de ingroei tabel in het eindrapport.

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage 2028	Mutatie ingroei bijdrage 2029	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten materieel	Herziening MJOP	IV-strategie	Bijdrage 2029	Mutatie ingroei bijdrage 2030	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten	IV-strategie	Bijdrage 2030
Berg en Dal	5.77%	3.636.838	0	23.649	28.840	4.557	24.687	3.718.571	0	23.649	28.840	15.573	3.786.633
Beuningen	4.23%	2.453.720	76.069	17.340	21.147	3.341	18.102	2.589.719	76.069	17.340	21.147	11.419	2.715.694
Buren	4.88%	3.158.856	-29.736	19.999	24.389	3.854	20.877	3.198.239	-29.736	19.999	24.389	13.170	3.226.061
Culemborg	4.86%	3.070.776	0	19.928	24.303	3.840	20.803	3.139.650	0	19.928	24.303	13.124	3.197.005
Druuten	3.30%	1.914.166	55.884	13.537	16.509	2.608	14.132	2.016.836	55.884	13.537	16.509	8.915	2.111.681
Heumen	2.68%	1.737.306	-18.076	10.968	13.375	2.113	11.450	1.757.136	-18.076	10.968	13.375	7.223	1.770.626
Maasdriel	4.35%	2.748.520	0	17.838	21.754	3.437	18.621	2.810.170	0	17.838	21.754	11.747	2.861.509
Neder-Betuwe	3.71%	2.417.784	-27.493	15.221	18.563	2.933	15.890	2.442.898	-27.493	15.221	18.563	10.024	2.459.213
Nijmegen	35.26%	22.230.020	0	144.552	176.283	27.853	150.898	22.729.606	0	144.552	176.283	95.193	23.145.634
Tiel	6.73%	4.241.500	0	27.581	33.635	5.314	28.791	4.336.821	0	27.581	33.635	18.163	4.416.200
West Betuwe	8.72%	5.654.887	-56.648	35.740	43.586	6.887	37.309	5.721.761	-56.648	35.740	43.586	23.536	5.767.975
West Maas en Waal	3.66%	2.310.409	0	15.024	18.321	2.895	15.683	2.362.332	0	15.024	18.321	9.894	2.405.571
Wijchen	6.46%	4.076.240	0	26.507	32.324	5.107	27.670	4.167.848	0	26.507	32.324	17.455	4.244.134
Zaltbommel	5.39%	3.401.160	0	22.116	26.971	4.261	23.087	3.477.595	0	22.116	26.971	14.564	3.541.246
Totaal	100,00%	63.052.182	0	410.000	500.000	79.000	428.000	64.469.182	0	410.000	500.000	270.000	65.649.182

Tabel 8.3: verloop gemeentelijke bijdrage 2027 – 2030

Toelichting op de wijzigingen

Index 2027

De reguliere indexering van de gemeentelijke bijdrage vindt plaats op basis van de in de financiële spelregels genoemde rekenmethodiek (zie [paragraaf 8.5](#)).

Nazorg en PTSS

Om medewerkers de zorg te bieden die zij verdienen na impactrijke gebeurtenissen, is het belangrijk dat er binnen de organisatie één vast aanspreekpunt beschikbaar komt waar medewerkers terecht kunnen met vragen en ondersteuning. Maar het is ook iemand die medewerkers van begin tot eind kan begeleiden bij werkgerelateerde complexe trajecten, zoals medische behandelingen, nazorg bij geweldsincidenten op straat, PTSS-aanvragen of verzekeringskwesties. Aanvullend op de landelijke bijdrage PTSS vraagt dit om een structurele uitzetting van 0,5fte voor een casemanager (€ 60.000,-, zie ook [paragraaf 4.7](#)).

Vervanging vastgoed

Het instandhouden en vernieuwen van de vastgoedportefeuille conform de in april 2025 door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders vraagt om een jaarlijkse bijdrage van € 410.000,-, oplopend naar € 2.460.000,- in 2032 (zie [paragraaf 4.8](#)).

Extreme prijsstijgingen

VRGZ volgt voor indexering de BRN-systematiek, maar doordat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie ontstaat structurele scheefgroei wanneer de werkelijke inflatie hoger uitvalt dan de gehanteerde index. Sinds 2021 heeft VRGZ ruim € 2 miljoen aan materiële kosten intern opgevangen, terwijl deze kosten in alle onderdelen van de organisatie met 17% tot 120% zijn gestegen. De organisatie kan deze cumulatieve prijsstijgingen niet langer binnen de bestaande middelen opvangen, mede doordat grote kostenposten materieel worden geclassificeerd maar feitelijk aan een personele index zijn blootgesteld ([zie toelichting paragraaf 2.5.3](#)).

De uitzonderlijk gestegen prijzen op het gebied van onder andere preventief en correctief onderhoud, schoonmaakkosten, groenonderhoud, gemeentelijk belastingen, software en het lidmaatschap NIPV leiden tot een structurele uitzetting van € 467.000,- (zie toelichting [paragraaf 7.1.1](#)).

Kapitaallasten wagenpark en materieel

De kosten voor het wagenpark en werkmaterieel stijgen aanzienlijk harder dan de reguliere prijsindexatie met materiële prijsstijgingen van 40% tot 120% op onder andere tankautosputten,

redvoertuigen en dienstvoertuigen. Om de kwantiteit en kwaliteit van het materieel te kunnen waarborgen, tijdig economisch en technisch afgeschreven materieel te vervangen en het materieel up-to-date te houden zodat het kan meebewegen met de actuele veiligheidsrisico's, is een extra bijdrage in de stijgende kapitaallasten noodzakelijk (€ 400.000,-, oplopend naar € 1.900.000,- in 2030). In voorgaande jaren is het structurele tekort gemaskeerd doordat, via weloverwogen keuzes en het uitstellen van vervangingsinvesteringen, incidentele voordelen zijn gerealiseerd. Deze werkwijze is echter niet langer houdbaar zonder het minimale kwaliteitsniveau aan te tasten.

Rentelasten

Ten behoeve van de stijgende investeringsbehoefte is het aantrekken van aanvullende financiering noodzakelijk. Dit leidt tot een extra jaarlijkse rentelast van € 285.000,-.

IV-strategie

De VRGZ moet voldoen aan aangescherpte eisen voor informatiebeveiliging (zoals NIS2/BIO2, NEN7510 en AVG), terwijl meerdere organisatieonderdelen hier nog niet aan voldoen. Tegelijkertijd verplichten het landelijke Masterprogramma Informatievoorziening, de vitaalverklaring, het coalitieakkoord en de accountantsverklaring de VRGZ om structureel haar digitale weerbaarheid te versterken. Dit betreft een autonome ontwikkeling omdat deze verplichtingen en normen extern opgelegd worden door wetgeving, landelijke programma's, audits en de vitale-aanbiederstatus. Het betreft ontwikkelingen waar de VRGZ geen directe invloed op heeft, maar die wel noodzakelijke aanpassingen binnen de organisatie vereisen. Scenario 2 van de IV-strategie betreft slechts het op orde brengen en houden van de basis. Scenario 3 van de IV-strategie bevat beleidskeuzes. Om de inrichting van de informatievoorziening (IV) van de organisatie beter af te stemmen op wettelijke vereisten, landelijke afspraken, technologische ontwikkelingen en marktomstandigheden is in maart 2026 IV-strategie voor 2026-2030 bestuurlijk vastgesteld. Dit leidt tot een kostenuitzetting op het gebied van personeel, software en infrastructuur van € 2.562.000,- oplopend naar € 4.088.000,- in 2030 (zie ook [paragraaf 5.2](#)).

Licenties kantoorautomatisering

Dit betreft de kostenuitzetting voor licenties ten behoeve van kantoorautomatisering (€ 130.000,-, zie ook [paragraaf 5.3](#)). Met deze investering verbeteren we zowel de veiligheid als de functionaliteit van onze licenties, zodat dit aan toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving blijft voldoen. Voor de aankoop van de nieuwe licenties sluiten wij aan bij een landelijke aanbesteding.

Vakbekwaamheid brandweer

Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief ouder personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere

budgetten, maar deze wijze van financiering is niet structureel houdbaar. Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van de middelen voor vakbekwaamheid noodzakelijk (€ 400.000,-, zie paragraaf 4.5).

Nacalculatie index 2025

Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 voor de gemeentelijke bijdrage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit (zie ook [paragraaf 2.5.3](#)). Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting, wat incidenteel resulteert in een negatief resultaat van € 1.548.000,-. De nacalculatie over 2025 zal worden meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028 en is vooruitlopend daarop verwerkt in de gemeentelijke bijdrage vanaf 2028.

Herziening MJOP

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan heeft geleid tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie (€ 540.000,-) zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd. Met ingang van 2029 wordt de bijdrage verhoogd met € 79.000,- zodat vanaf 2029 het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke bijdrage.

8.2 Baten en lasten per taakveld

8.2.1 Baten en lasten per taakveld VRGZ

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	55.588	49.597	5.991	60.874	53.188	7.686
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	37.359	32.009	5.350	37.173	32.620	4.553
Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.292	0	9.292	10.775	0	10.775
Treasury	0	-72	72	0	287	-287	0	576	-576
Overhead	3.687	26.010	-22.323	4.249	26.246	-21.997	8.113	32.497	-24.384
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	104.391	104.526	-135	106.488	108.139	-1.651	116.935	118.881	-1.946
Mutaties reserves	317	0	317	1.229	0	1.229	398	0	398
Resultaat	104.708	104.526	182	107.717	108.139	-422	117.333	118.881	-1.548

Tabel 8.4: baten en lasten per taakveld VRGZ

8.2.2 Baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	60.874	53.188	7.686	64.700	53.688	66.117	54.188	67.297	54.688
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	37.173	32.620	4.553	37.173	32.620	37.173	36.620	37.173	32.620
Algemene uitkeringen	10.775	0	10.775	10.775	0	10.775	0	10.775	0
Treasury	0	576	-576	0	576	0	576	0	576
Overhead	8.113	32.497	-24.384	8.113	33.956	8.113	34.794	8.113	35.474
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	116.935	118.881	-1.946	120.761	120.840	122.178	122.178	123.358	123.358
Mutaties reserves	398	0	398	79	0	0	0	0	0
Resultaat	117.333	118.881	-1.548	120.840	120.840	122.178	122.178	123.358	123.358

Tabel 8.5: baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

8.2.3 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	55.588	49.596	5.992	60.874	53.188	7.686
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.292	0	9.292	10.775	0	10.775
Overhead	3.687	20.369	-16.682	4.249	20.895	-16.646	4.457	24.288	-19.832
Treasury	0	-72	72	0	287	-287	0	576	-576
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	67.141	67.616	-475	69.128	70.778	-1.650	76.106	78.052	-1.946
Mutaties reserves	317	0	317	1.229	0	1.229	398	0	398
Resultaat	67.458	67.616	-158	70.357	70.778	-421	76.504	78.052	-1.548

Tabel 8.6: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

8.2.4 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	60.874	53.188	7.686	64.700	53.688	66.117	54.188	67.297	54.688
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	10.775	0	10.775	10.775	0	10.775	0	10.775	0
Overhead	4.457	24.288	-19.830	4.458	25.747	4.458	26.585	4.458	27.265
Treasury	0	576	-576	0	576	0	576	0	576
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	76.106	78.052	-1.945	79.932	80.011	81.349	81.349	82.529	82.529
Mutaties reserves	398	0	398	79	0	0	0	0	0
Resultaat	76.504	78.052	-1.548	80.011	80.011	81.349	81.349	82.529	82.529

Tabel 8.7: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

8.2.5 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	37.359	32.009	5.350	37.173	32.620	4.553
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	5.640	-5.640	0	5.350	-5.350	3.656	8.209	-4.553
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	37.250	36.910	340	37.359	37.359	0	40.829	40.829	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	37.250	36.910	340	37.359	37.359	0	40.829	40.829	0

Tabel 8.8: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

8.2.6 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Volksgezondheid	37.173	32.620	4.553	37.173	32.620	37.173	32.620	37.173	32.620
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	3.656	8.209	-4.553	3.656	8.209	3.656	8.209	3.656	8.209
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	40.829	40.829	0	40.829	40.829	40.829	40.829	40.829	40.829
Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	40.829	40.829	0	40.829	40.829	40.829	40.829	40.829	40.829

Tabel 8.9: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

8.3 Begrotingsverschuivingen 2026

In onderstaande paragrafen zijn de wijzigingen verwerkt die zich hebben voorgedaan nadat de begroting 2026 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen.

De verschuivingen hebben plaatsgevonden ten behoeve van een beter inzicht en een betere presentatie en zijn budgettair neutraal.

8.3.1 Begrotingsverschuivingen Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2026
Baten			
Rijksbijdragen	9.712	0	9.712
Gemeentelijke bijdragen	53.946	0	53.946
Opbrengsten bedrijfsvoering	4.249	0	4.249
Overige opbrengsten	1.242	-20	1.222
Totaal baten	69.149	-20	69.129
Lasten			
Personeelslasten	51.043	119	51.162
Kapitaallasten	7.217	0	7.217
Wagenpark	2.462	0	2.462
Communicatieapparatuur	3.132	35	3.167
Huisvestingskosten	5.087	0	5.087
Overige bedrijfskosten	1.330	-174	1.156
Onvoorzien	242	0	242
Rentebaten en -lasten	287	0	287
Totaal lasten	70.800	20	70.780
Saldo van baten en lasten	-1.651	0	-1.651
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.229	0	1.229
Resultaat	-422	0	-422

Tabel 8.10: begrotingsverschuivingen 2026 C&R

8.3.2 Begrotingsverschuivingen RAV

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2026
Baten			
Budget aanvaardbare kosten	36.589	0	36.589
Rijksbijdragen	285	0	285
Overige opbrengsten	485	0	485
Totaal baten	37.359	0	37.359
Lasten			
Personeelslasten	29.627	8	29.635
Kapitaallasten	1.797	0	1.797
Wagenpark	1.149	0	1.149
Communicatieapparatuur	498	0	498
Huisvestingskosten	3	0	3
Overige bedrijfskosten	4.285	-8	4.277
Totaal lasten	37.359	0	37.359
Saldo van baten en lasten	0	0	0
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat	0	0	0

Tabel 8.11: begrotingsverschuivingen 2026 RAV

8.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding						
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Formatie	0,66	0,66	0,67	0,67	0,67	0,67
Bezetting	0,66	0,61	0,64	0,64	0,64	0,64
Apparaatskosten	116	120	132	136	138	140
Externe inhuur	7%	2%	2%	2%	2%	2%
Overhead	25%	23%	25%	27%	26%	26%

Tabel 8.12: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Beleidsindicatoren programma RAV						
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Formatie	0,42	0,41	0,40	0,40	0,40	0,40
Bezetting	0,38	0,36	0,34	0,34	0,34	0,34
Apparaatskosten	63	64	69	69	69	69
Externe inhuur	10%	3%	8%	8%	8%	8%
Overhead	15%	14%	11%	11%	11%	11%

Tabel 8.13: beleidsindicatoren programma RAV

8.5 Financiële spelregels

In deze paragraaf zijn de spelregels en grondslagen opgenomen die VRGZ hanteert op het gebied van financiën.

8.5.1 Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij VRGZ is ingericht horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder opgenomen.

Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert VRGZ onderstaande uitgangspunten.

P&C-cyclus

De P&C-cyclus van VRGZ bestaat uit een vooraf opgestelde begroting. De verantwoording vindt plaats via twee tussentijdse rapportages en een jaarrekening.

Relatie beleid-financiën

VRGZ heeft de ambitie om bij het begroten het zicht op de relatie tussen de inhoud en het budget te kunnen bieden:

- dit stelt het Algemeen Bestuur, colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden, met respect voor ieders verantwoordelijkheid, beter in staat om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan, maar vooral over de inhoud;
- dit betekent dat het management van VRGZ verbinding zal zoeken met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden om hierbij inzicht en betrokkenheid te creëren;
- daardoor kunnen bestuurders invulling geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden;

Structureel sluitende begroting

De meerjarenbegroting is structureel sluitend, de laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij wordt bij het begroten uitgegaan van onderstaande punten.

- Behoedzame, reële ramingen.
- Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage

De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld normering:

▪ **Loonindex**

Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP) gepubliceerd in maart 2018 gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2018 bijlage Middelen en Bestedingen 2020. Uit deze bijlage wordt genomen: 'beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen' als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig nagecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- de CAR (UWO) Veiligheidsregio's;
- de pensioenpremies vanuit het ABP;
- de sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht, daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de meerjarenraming.

▪ **Materiële index**

Ook voor de materiële index wordt het Centraal Economisch Plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2020 gepubliceerd in maart 2018, gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

▪ **Verhouding loonindex/materiële index**

VRGZ houdt een verhouding van 70/30 aan.

Prijspeilaanpassingen

Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen

Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten;
- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen waar VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door VRGZ beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaand beleid. Bijvoorbeeld wet- en regelgeving of noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio.

Onvoorzien

Uit de post onvoorzien worden geen structurele uitgaven gedaan. VRGZ begroot de post onvoorzien voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op 0,35% van de begrote baten.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering

Conform BBV wordt de overhead apart inzichtelijk gehouden en gerapporteerd.

Tussentijdse begrotingswijzigingen

Wijzigingen binnen financiële kaders

Gezien de financiële risico's die er worden gelopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen moet er behoedzaam om gegaan worden met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven er inspanningen gaande omtrent:

- het bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag;
- tegenvallers door hogere lasten of lagere baten door verlaging van lasten binnen de sectoren of afdelingen op te vangen;
- bestemming van niet-voorzien voordelen in de exploitatie gedurende het jaar ter besluitvorming aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur voor te leggen.

In geval het Directieteam (DT) een voorstel doet om extra geld uit te geven aan nieuwe beleidsontwikkelingen op een ander moment dan bij de integrale afweging bij de begroting, moet solide dekking worden aangewezen. Tenzij er sprake is van externe dekking moet in het voorstel aangegeven worden welk bestaand beleid moet worden geschrapt of verminderd.

Wijzigingen binnen financiële kaders worden in principe niet voorgelegd voor zienswijze aan de raden. Als gewijzigd of nieuw beleid politiek gezien een belangrijk onderwerp betreft kan het Dagelijks Bestuur besluiten de wijziging voor zienswijze aan de raden voor te leggen.

Wijzigingen buiten de financiële kaders

Als een wijziging substantieel is (boven de € 25.000,-) dan zijn er twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door VRGZ beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Aangezien deze wijzigingen buiten de financiële kaders vallen hebben ze dus invloed op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage en worden voorgelegd voor zienswijze aan de raden.

Resultaatbestemming

Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten dan worden eerst vereiste bestemmingsreserves gevormd en de streefnorm aangevuld. Wat daarna nog resteert wordt aan de gemeenten terugbetaald.

Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn dan wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt. VRGZ streeft ernaar in een zo vroeg mogelijk stadium via tussentijdse rapportages het Algemeen Bestuur te informeren over het vormen van bestemde reserves.

Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's

In 2014 is door VRGZ de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten in 2015.

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen.
- In de begroting, jaarrekening en de twee tussentijdse rapportages worden de 10 grootste risico's toegelicht.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.

Weerstandscapaciteit

- De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's.
- De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van de algemene reserve.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen dan zal VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Het weerstandsvermogen bij VRGZ is bedoeld voor:

- a) het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen;
- b) het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers waardoor tijd wordt gecreëerd om zorgvuldig af te wegen hoe de structurele doorwerking wordt aangepakt.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding hoger is dan de streefnorm wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder de streefnorm komt zal VRGZ inspanningen doen deze aan te vullen.

In het geval dat de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder € 0,- komt wordt aan de gemeenten gevraagd om het vermogen aan te vullen.

Reservepositie

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze wordt alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen gezien.

- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en is 15% de streefwaarde.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming resultaat door het bestuur worden overgenomen.

8.5.2 Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV. Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's worden opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ worden onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

Grondslagen van resultaatbepaling

Bij de VRGZ worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Incidentele baten en lasten worden vanaf € 50.000,- vermeld.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor wordt aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Afschrijvingstermijnen

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn ¹⁰
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleiding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 / 7
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	7 / 15 / 30
Communicatie- en verbindingmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal	4 / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	4 / 5 / 7
Netwerkcomponenten	10
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 10 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7 / 10
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Update blusboten	20
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	

¹⁰ Bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden. De vetgedrukte afschrijvingstermijnen zijn toegevoegd op basis van nieuwe activagroepen of langere technische levensduur.

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn ¹⁰
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15 / 20
Voertuigen	
Ambulance en rapid responder	5
MICU-voertuig	10 / 15
Tankautospuit, waterwagen, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10 / 15
MCU	4 / 8
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris Tankautospuit	15
Inventaris haakarmbak	20
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Midlife update redgereedschap TAS	7
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc)	2 / 5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets ed.)	5 / 10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	5 / 10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	5 / 15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8 / 10
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 8.14: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken daarom geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden daarom tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

8.6 Overzicht wettelijke en specifieke taken veiligheidsregio

Brandweezorg	<p>Art 3, eerste lid Wvr:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.
Rampenbestrijding en crisisbeheersing	<p>Art. 10 Wvr</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid; d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; e. het instellen en in stand houden van een brandweer; f. het instellen en in stand houden van een GHOR; g. het voorzien in de meldkamerfunctie; h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken. <p>Art. 25 Wvr: De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; c. het waarschuwen van de bevolking; d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting; e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen. f. de brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. <p>Art 46 en 49 Wvr: Het verschaffen van informatie en het zorg dragen voor de communicatie over rampen en crisis</p>
Geneeskundige hulpverlening	<p>Art. 33 Wvr</p> <p>Organisatorische verbanden die zorg of een andere dienst verlenen waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 3.1.1 van de Wet langdurige zorg of ingevolge een zorgverzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet, zorgaanbieders als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Regionale Ambulancevoorzieningen en</p>

	<p>gezondheidsdiensten in die regio, die een taak hebben binnen de geneeskundige hulpverlening, treffen de nodige maatregelen met het oog op hun taak en de voorbereiding daarop.</p> <p>Het bestuur van de veiligheidsregio, de Regionale Ambulancevoorziening en de in die regio werkzame organisatorische verbanden, zorgaanbieders en diensten, bedoeld in het eerste lid, maken schriftelijke afspraken over de inzet van deze organisatorische verbanden, zorgaanbieders en diensten bij de uitvoering van hun taak en op de voorbereiding daarop.</p>
--	--

Tabel 8.15: overzicht wettelijke en specifieke taken

Specifieke taken en niet wettelijke taken

De wet en het besluit VR is niet uitputtend in de taakbeschrijving van de veiligheidsregio. Hieronder zijn de belangrijkste taken opgesomd die afgeleid zijn van de wet en via expliciete besluiten c.q. het regionaal beleidsplan 2024-2027 zijn toebedeeld aan de veiligheidsregio. Het betreft:

- adviseren van het bevoegd gezag over de risico's van branden, rampen en crisis en de gevolgen op de leefomgeving in de regio Gelderland-Zuid;
- adviseren bij regiogrensoverschrijdende risico's en effecten, in samenwerking met buurregio's, onder meer op het gebied van evenementenveiligheid en in het kader van de Omgevingswet;
- het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij incidentbestrijding, risico- en crisisbeheersing;
- het sluiten van convenanten met de politie, andere overheden en derden over de afstemming, voorbereiding of uitvoering van taken die betrekking hebben op de hulpverlening en veiligheid;
- bestuurlijk platform voor sociaal-maatschappelijke veiligheidsthema's voor de gemeenten in de regio, uiteraard in goede afstemming met andere gremia. VRGZ faciliteert dit platform zodat bestuurlijke afstemming kan plaatsvinden over gezamenlijke thema's;
- coördinatie en uitvoering Programma bevolkingszorg en crisiscommunicatie (vanaf invoering tweede tranche van wijzigingen Wet veiligheidsregio's, medio 2027, wordt dit een wettelijke taak);
- overige niet wettelijke taken:
  - bestuurlijke opdracht weerbaarheid en veerkracht;
  - het uitvoeren van brandonderzoek naar de oorzaak van de brand;
  - afhijzen van patiënten als andere hulpdiensten, zoals ambulancepersoneel, de patiënt niet veilig kunnen bereiken of verplaatsen;
  - First Responder Brandweer (AED) om zo de responstijd bij medische noodgevallen te verkorten, waardoor de overlevingskansen van slachtoffers groter worden;
  - specialistische taken; taken die de repressieve organisatie uitvoert die niet vallen onder de basisbrandweezorg, zoals die beschreven is in het Besluit veiligheidsregio's, en die extra inzet van materieel, personeel, opleiden of oefenen vragen;

De wettelijke en afgeleide taken en bevoegdheden zijn nader uitgewerkt in artikel 5 van de [Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid](#).

8.7 Begrippenlijst

- a. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie respectievelijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;
- b. Rentetypische looptijd; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder b;
- c. Vaste schuld: het gezamenlijk bedrag van:
  - De schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer, en
  - De voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen;
- d. Netto-vlottende schuld; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder e;
- e. EMU-saldo: het geraamde respectievelijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een provincie respectievelijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;
- f. Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces;
- g. Taakvelden: wettelijk vastgelegde indeling van activiteiten die door alle overheden gebruikt wordt ten behoeve van de vergelijkbaarheid van cijfers.

8.8 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
AZN	Ambulancezorg Nederland
AZO	Acute Zorgregio Oost
BAK	Budget aanvaardbare kosten
BBV	Besluit begroting & verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
Cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
CEP	Centraal Economisch Plan
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DT	Directieteam
EMU	Economische en Monetaire Unie
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
J&V	Justitie & Veiligheid
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's - Rijk
KGR	Kosten Gemene Rekening
LEC	Landelijk Expertise Centrum
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
NEN	Nederlandse Norm
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NCV	Noodcommunicatievoorziening
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
PBM	Persoonlijke Beschermingsmiddelen
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
P&C	Planning & Control
RRP	Regionaal Risicoprofiel
SOC	Security Operations Center

TCO	Team Collegiale Ondersteuning
UKB	Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VIK	Veiligheidsinformatieknoppunt
Vlam	Vrijwilligheid is van Levensbelang van ons Allemaal voor nu en (over)Morgen)
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Vpb	Vennootschapsbelasting
Wvr	Wet veiligheidsregio's
ZRP	Zorgrisicoprofiel